

R A P O R T
o stanie **Gminy Miejskiej Lubawa**
na dzień 31 grudnia 2024 roku

Spis treści

1. Charakterystyka Gminy.....	3
2. Uchwały Rady Gminy.....	4
3. Gospodarka finansowa.....	4
4. Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura techniczna.....	9
5. Gospodarka nieruchomościami.....	14
6. Ochrona środowiska.....	16
7. Drogi.....	24
8. Budownictwo mieszkaniowe.....	29
9. Opieka zdrowotna.....	29
10. Bezpieczeństwo publiczne.....	31
11. Pomoc społeczna.....	33
12. Oświata.....	42
13. Kultura i dziedzictwo kulturowe.....	45
14. Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja.....	53
15. Działanie społeczne.....	59
16. Lubawski Budżet Obywatelski.....	66

1. Charakterystyka Gminy

Gmina Miejska Lubawa leży w województwie warmińsko - mazurskim i jest jedną z 7 gmin tworzących powiat iławski. Miasto Lubawa to jedno z 5 miast w powiecie iławskim i drugie pod względem wielkości. Na dzień 31 grudnia 2024 roku Lubawa liczyła 10 007 mieszkańców, z których 9 775 posiadało meldunek stały (dane ewidencji ludności). Miasto zajmuje powierzchnię 16,84 km². Pierwsza wzmianka na temat ziemi lubawskiej mówiąca o istnieniu grodu w Lubawie pochodzi z 1216 roku. Świadczy o tym dokument podpisany przez papieża Innocentego III z 18 lutego 1216 roku, w którym potwierdza nadanie biskupowi pruskiemu Chrystianowi w posiadanie ziemi lubawskiej, stanowiącej darowiznę od nowo nawróconego władcy pruskiego Surwabuno. Lubawa uzyskała prawa miejskie w 1311 roku. Przez ponad 500 lat była siedzibą biskupów chełmińskich, którzy dbali o jej rozwój społeczny i gospodarczy.

Rozwój gospodarczy powoduje, że Miasto utrzymuje się na progu bezrobocia dobrowolnego. Dominantę w gospodarce pełni przemysł meblarski oraz spożywczy. Miasto chętnie jest wybierane jako miejsce zamieszkania. Świadczy o tym dodatnie saldo migracji. Powoduje to dynamiczny rozwój budownictwa mieszkaniowego, a szczególnie wielorodzinnego, co wiąże się bezpośrednio z inwestycjami miejskiego samorządu w infrastrukturę techniczną: drogi, sieć wodociągową i kanalizacyjną oraz społeczną: inwestycje w budynki oświatowe, jak przedszkole, szkołę oraz place zabaw, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe i siłownie zewnętrzne.

Obecnie Lubawa jest miastem silnie rozwiniętym gospodarczo i społecznie. Świadczą o tym wysokie miejsca w rankingach ogólnopolskich i często pozycja lidera w klasyfikacji wojewódzkiej oraz wyróżnienia w konkursach. W listopadzie 2024 roku ukazała się XX Jubileuszowa edycja Rankingu Samorządów ogólnopolskiego dziennika Rzeczpospolita. Ranking jest publikowany co roku i obejmuje kilka kategorii gmin (np. gminy wiejskie, miejsko-wiejskie, miejskie, miasta na prawach powiatu). Kluczowym elementem jest porównanie samorządów na podstawie szczegółowych danych dotyczących ich funkcjonowania i rozwoju. Oceniane są m.in. działania podejmowane przez władze lokalne na rzecz zrównoważonego rozwoju, transparentność w zarządzaniu finansami publicznymi oraz poziom inwestycji. Ranking bazuje na danych pochodzących z różnych instytucji, takich jak Ministerstwo Finansów, GUS, czy raporty budżetowe, a także na wynikach własnych analiz redakcji. Jednostki samorządowe oceniane były w 3. głównych kategoriach: finanse i rozwój, dbałość o mieszkańców oraz dbałość o środowisko. W Rankingu sklasyfikowano 913 gmin miejskich i miejsko - wiejskich. Wśród nich Lubawa uplasowała się na bardzo wysokim 50. miejscu! Warto zaznaczyć, iż rok temu nasze miasto uplasowało się na 128. miejscu, więc awans o 78 miejsc robi wrażenie, tym bardziej, że Lubawa zajęła drugie miejsce po Olsztynie (miejsce 43) w województwie warmińsko - mazurskim. Wysokie miejsce Lubawy w Rankingu miast i gmin „Rzeczpospolitej” świadczy o wysokiej jakości zarządzania samorządem oraz o skuteczności w realizacji działań na rzecz mieszkańców i lokalnej gospodarki. Wynik pokazuje, iż samorząd efektywnie gospodaruje swoim budżetem, unika nadmiernego zadłużenia, a jednocześnie znajduje środki na inwestycje. Dodatkowo realizuje projekty służące mieszkańcom. Są to projekty związane z rozwojem infrastruktury (np. drogi), poprawą jakości życia (np. obiekty sportowe, szkoły) oraz z ochroną środowiska (modernizacje oczyszczalni ścieków, rozwój OZE).

Wiarygodność, jaką daje zdobyta pozycja, dostrzegana jest zarówno przez mieszkańców, jak i przedsiębiorców. Postrzegają Lubawę jako stabilną i dobrze zarządzaną. Wysokie miejsce koreluje z realnym podniesieniem jakości życia lubawian, poza tym sukces w Rankingu mobilizuje samorząd Lubawy do dalszych działań.

Podsumowując, wysoka lokata Lubawy w Rankingu to nie tylko powód do dumy, ale także dowód na skuteczność w zarządzaniu oraz troskę o zrównoważony rozwój i dobro mieszkańców.

2. Uchwały Rady Gminy

W 2024 roku Rada Miasta Lubawa VIII kadencji obradowała na 6 sesjach, w tym 2 zwołanych w trybie nadzwyczajnym. IX kadencja Rady Miasta zainaugurowana została I sesją w dniu 7. maja 2024 roku. Rada nowej kadencji obradowała na 8 sesjach zwyczajnych i 2 nadzwyczajnych. W ciągu roku podjętych zostało 113 uchwał i 2 obwieszczenia, w tym 30 aktów prawa miejscowego. W stosunku do trzech uchwał właściwy organ nadzoru zastosował rozstrzygnięcie nadzorcze. Ustanowione akty prawa miejscowego zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Ponadto wszystkie uchwały zostały udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Lubawa. (<http://lubawa.bip-wm.pl>).

3. Gospodarka finansowa

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów. Zgodnie z art. 211 ust. 4 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego jest uchwała budżetowa. Budżet Miasta na 2024 rok został przyjęty Uchwałą Rady Miasta Lubawa Nr LXIII/533/2023 z dnia 20 grudnia 2023 roku. W 2024 roku budżet Miasta Lubawa był zmieniany 30 razy.

3.1. Realizacja budżetu

3.1.1. Wykonanie budżetu za 2024 rok

L.p.	Wyszczególnienie	Plan na 2024 rok	Wykonanie na 31.12.2024	% wykonania	Wskaźnik struktury
I	Dochody ogółem	77 058 337,08	76 810 283,18	99,7	100,0
	- dochody bieżące	63 335 860,02	64 123 269,01	101,2	83,5
	- dochody majątkowe	13 722 477,06	12 687 014,17	92,5	16,5
1	Dochody własne	40 581 811,79	41 473 236,29	102,2	54,0
2	Subwencje- część oświatowa subwencji ogólnej	11 054 447,00	11 054 447,00	100,0	14,4

3	Subwencje - część rozwojowa subwencji ogólnej	668 473,00	668 473,00	100,0	0,9
3	Uzupełnienie subwencji ogólnej – środki na uzupełnienie dochodów gmin	537 390,00	537 390,00	100,0	0,7
4	Dotacje celowe na zadania bieżące	10 713 065,23	10 663 414,43	99,5	13,8
5	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących pozyskane z innych źródeł (Fundusz Pomocy Ukrainie).	628 474,15	628 474,15	100,0	0,8
6	Środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	10 962,58	10 962,58	100,0	0,0
7	Środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sfp – porozumienia (§ 246, 271)	32 999,24	10 271,28	31,1	0,0
8	Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw	49 909,63	49 909,63	100,0	0,1
9	Dotacje celowe i środki na zadania inwestycyjne	12 780 804,46	11 713 704,82	91,7	15,3
II	Wydatki ogółem	79 813 564,84	73 333 496,48	91,9	100,0
1	Wydatki bieżące	61 912 267,17	57 791 253,66	93,3	78,8
2	Wydatki majątkowe	17 901 297,67	15 542 242,82	86,8	21,2
III	Wynik za 2024 rok (+)nadwyżka (-) deficyt	- 2 755 227,76	+ 3 476 786,70		

Budżet gminy Lubawa zamknął się nadwyżką budżetową w wysokości 3 476 786,70 zł.

3.1.2. Poziom zadłużenia

Kwota długu publicznego na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 13 981 479,00 zł i dotyczyła zadłużenia Miasta z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczki. Wielkość długu

publicznego liczona w stosunku do planowanych dochodów stanowi 18,1 %, zaś do wykonanych 18,2 %.

Zobowiązania finansowe Gminy Miejskiej Lubawa przedstawiają się następująco:

- Bank BS Brodnica - 1 850 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2018 roku),
- Warmiński Bank Spółdzielczy Jonkowo - 3 850 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2019 roku),
- Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie - 3 250 000,00 zł (na pokrycie planowanego deficytu w 2020 roku),
- Bank Spółdzielczy Lubawa - 3 500 000,00 zł (pokrycie planowanego deficytu w 2023 roku),
- WFOŚiGW w Olsztynie - 1 531 479,00 zł.

Spląty kredytów i pożyczki w 2024 roku wg zawartych umów wyniosły 3 695 000,00 zł i dotyczyły następujących banków:

- Bank PKO BP SA Oddział korporacyjny w Gdańsku (na pokrycie planowanego deficytu w 2017 roku) - 1 380 000,00 zł,
- Bank Spółdzielczy Brodnica (na pokrycie deficytu w 2018 roku) – 1 100 000,00 zł,
- Warmiński Bank Spółdzielczy Jonkowo (na pokrycie deficytu w 2019 roku) – 600 000,00 zł,
- Polski Bank Spółdzielczy w Ciechanowie (na pokrycie planowanego deficytu w 2020 roku) - 600 000,00 zł;
- WFOŚiGW w Olsztynie – 15 000,00 zł.

W roku 2024 Miasto nie udzielało poręczeń i gwarancji. Przed rokiem 2016 udzielono poręczenia kredytu pod budownictwo mieszkaniowe dla LTBS w Lubawie do wysokości 675 000,00 zł. Wydatki na potencjalne spląty w 2024 roku nie zostały poniesione.

Miasto należy do Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna”. Na rok 2024 zobowiązania Związku zaplanowano w wysokości 73 280,00 zł. Wydatki zrealizowano w 100,0 % kwoty planowanej.

Zobowiązania wymagalne w 2024 roku nie wystąpiły. Zobowiązań niewymagalnych wynikających z zawartych umów na okres dłuższy niż 6 miesięcy Miasto nie posiada. Miasto nie emitowało też papierów wartościowych.

3.1.3. Przychody i rozchody związane z finansowaniem deficytu oraz wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Miasta Lubawa

Wyszczególnienie	Plan. po zmianach na 31.12.2024 r.	Wykonanie na 31.12.2024 r.
A. Dochody	77 058 337,08	76 810 283,18
B. Wydatki	79 813 564,84	73 333 496,48
C. Wynik (A-B)	- 2 755 227,76	+ 3 476 786,70
D. Finansowanie (E-F) z tego:	2 755 227,76	0,00
E. Przychody ogółem, z tego:	6 450 227,76	6 450 227,76
1. Kredyty i pożyczki w tym:	0,00	0,00

- na pokrycie deficytu	0,00	0,00
2. Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, w tym:	6 067 512,36	6 067 512,36
- na pokrycie deficytu	2 372 512,36	0,00
3. Niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, w tym:	382 715,40	382 715,40
- na pokrycie deficytu	382 715,40	0,00
F. Rozchody ogółem, z tego:	3 695 000,00	3 695 000,00
1. Spłata kredytów i pożyczek	3 695 000,00	3 695 000,00
G. Kwota długu publicznego na koniec roku, w tym:	13 981 479,00	13 981 479,00
- stan zadłużenia Miasta z tytułu kredytów i pożyczek	13 981 479,00	13 981 479,00
H. Wskaźnik kwoty długu publicznego liczony w stosunku do dochodów planowanych / wykonanych	18,1	18,2
I. Łączna kwota przypadających do spłaty kredytów i pożyczek wraz z odsetkami, potencjalnych kwot udzielonych poręczeń i gwarancji oraz zobowiązań związku współtworzonego przez j.s.t.	5 064 744,80	4 847 707,78
J. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy do dochodów po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez j.s.t.	6,57	6,31

Wskaźnik długu publicznego został określony w art. 216 ust. 5 Konstytucji RP. Zgodnie z nim nie wolno zaciągać pożyczek lub udzielać gwarancji i poręczeń finansowych, w następstwie których państwowy dług publiczny przekroczy 3/5 (60 %) wartości rocznego produktu krajowego brutto. W przypadku Gminy Miejskiej Lubawa wskaźnik wykonany z 2024 rok wyniósł 18,2 %.

3.2. Zaległości podatkowe i z mienia komunalnego

3.2.1. Podatek od nieruchomości

Stan należności w podatku od nieruchomości na 31.12.2024 r. wyniósł łącznie 71 637,88 zł, z tego należności wymagalne 71 567,88 zł.

3.2.2. Podatek rolny

Stan należności w podatku na 31.12.2024 r. wyniósł 4 797,12 zł, z tego należności wymagalne 4 788,12 zł.

3.2.3. Podatek leśny

Stan należności w podatku na 31.12.2024 r. wyniósł 71,00 zł z tego należności wymagalne 71,00 zł.

3.2.4. Podatek od środków transportowych

Stan należności w podatku na 31.12.2024 r. wyniósł łącznie 8 423,06 zł, z tego należności wymagalne 8 423,06 zł.

3.2.5. Podatek od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacany w formie karty podatkowej

Stan należności w podatku na 31.12.2024 r. wyniósł 8 584,39 zł, z tego należności wymagalne 8 584,39 zł.

3.2.6. Podatek od czynności cywilnoprawnych

Stan należności w podatku na 31.12.2024 r. wyniósł 1 483,41 zł, z tego należności wymagalne 915,41 zł.

3.2.7. Użytkowanie wieczyste nieruchomości

Stan należności na 31.12.2024 r. wyniósł 65,30 zł, z tego należności wymagalne 65,30 zł.

3.2.8. Najem i dzierżawa składników majątkowych

Stan należności na 31.12.2024 r. wyniósł łącznie 466,10 zł, z tego należności wymagalne 466,10 zł.

3.2.9. Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności

Stan należności na 31.12.2024 r. wyniósł 0,00 zł.

3.2.10. Odpłatne nabycie prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości

Stan należności na 31.12.2023 r. wyniósł łącznie 1 267,62 zł, z tego należności wymagalne 1 267,62 zł.

3.2.11. Należności i zaległości z pozostałych tytułów

Należności z pozostałych tytułów w 2024 roku ogółem wyniosły 2 381 438,23 zł, w tym zaległości 2 192 731,29 zł. W pozostałych tytułach największą grupę należności stanowią należności z tytułu dochodów j.s.t. związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (z tyt. świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego itp.) w kwocie 2 084 864,04 zł, z tego należności wymagalne 2 065 666,87 zł.

3.3. Środki pozyskane z zewnątrz

L.p.	Nazwa projektu	Wartość zadania wg wniosku/umowy [zł]	Środki pozyskane z zewnątrz [zł]	Środki które wpłynęły do budżetu w 2024 r. [zł]
1.	Budowa ulicy Polnej w Lubawie - etap I	3 232 307,42	3 167 661,27	3 167 661,27
2.	Przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Rzepnikowskiego w Lubawie	203 100,80	162 480,64	0,00
3.	Przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Gdańskiej w Lubawie	225 945,80	180 756,64	0,00
4.	Modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych w Lubawie	6 521 371,93	6 195 303,33	2 845 297,50
5.	Cyberbezpieczny samorząd – Rozwój Cyfrowy	850 000,00	773 500,81	773 500,81
6.	Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko – Orlik 2012” w Lubawie	919 421,00	452 100,00	0,00
7.	Modernizacja obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji w Lubawie	2 037 296,82	1 833 567,14	0,00
Razem		13 989 443,77	12 765 369,83	6 786 459,58

4. Zagospodarowanie przestrzenne i infrastruktura techniczna

4.1. Zagospodarowanie Przestrzenne

Obszar miasta Lubawa (16,84 km²) posiada obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego. Dokument bazowy został uchwalony w 1998 roku, a w latach kolejnych przyjmowano jego zmiany, odpowiadając na wnioski i potrzeby mieszkańców oraz przedsiębiorców, uwzględniając potencjał rozwojowy gminy i uwarunkowania przestrzenne. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest w okolicach centrum miasta z przewagą terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Wzdłuż ulic Prusa, Grunwaldzkiej, Dworcowej, Rzepnikowskiego i Kupnera położone są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (kierunek północny zachód i południowy zachód oraz wschód od centrum miasta). Pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne przeznaczona jest również północno - wschodnia i wschodnia część miasta (przy ulicach Kopernika i Sadowej). Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej znajdują się przeważnie przy ulicy

Warszawskiej i Gdańskiej, Rzepnikowskiego, K. Wielkiego, Siostry Antoniny Schneider, Stanisława Wolskiego oraz ulicy Nowej Sadowej. Bezpośrednio do centrum miasta przylegają obiekty działalności usługowej, m.in. wzdłuż ulic Gdańskiej, Warszawskiej i Grunwaldzkiej, co związane jest z codzienną aktywnością mieszkańców. Śródmieście skupia tereny obiektów sakralnych (3 kościoły), a także zabytkowe domy i kamienice. Dwa cmentarze, parafialny i komunalny znajdują się na północy miasta. Tereny produkcyjne zlokalizowane są w południowej oraz północnej i północno - wschodniej części miasta wzdłuż ulic Dworcowej, Borek i Unii Europejskiej oraz częściowo w części północno - zachodniej (wzdłuż ulicy Kopernika). Północna część miasta jest bezpośrednio powiązana z drogą krajową Nr 15 Olsztyn - Toruń. Część południowa przylega do linii kolejowej Lubawa - Zajęczkowo łączącej się z magistralą relacji Warszawa - Gdańsk. Kolejnym elementem zagospodarowania przestrzennego miasta są tereny zielone, z których najbardziej okazały jest Park Miejski „Łazienki Lubawskie”. Obrzeża miasta, a w szczególności jego wschodnia część, to tereny o funkcji rolnej. Pomimo położenia w rejonie turystycznym Polski Lubawa ma małą bazę noclegową, dysponuje trzema takimi obiektami. Ilość i jakość lokali gastronomicznych w Lubawie zaspokaja potrzeby lokalnych mieszkańców.

Stan przeznaczenia terenów w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Lubawa na koniec 2024 r. przedstawia się następująco:

- zabudowa mieszkaniowa - 12,53 % - 210,96 ha, w tym zabudowa wielorodzinna 18,14 ha,
- zabudowa usługowa - 3,6 % - 60,57 ha,
- użytkowanych rolniczo - 57,10 % - 961,68 ha,
- zabudowa techniczno - produkcyjna - 16,47 % - 277,34 ha,
- zieleni i wód - 4,3 % - 72,41 ha,
- komunikacji - 5,9 % - 99,36 ha,
- infrastruktury technicznej - 0,1 % - 1,68 ha.

W roku 2024 Rada Miasta Lubawa podjęła Uchwałę Nr II/10/2024 z dnia 29 maja 2024 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Lubawa. Ponadto w tym samym roku Rada Miasta Lubawa podjęła Uchwałę Nr V/27/2024 z dnia 29 sierpnia 2024 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego miasta Lubawa.

4.2. Infrastruktura techniczna

4.2.1. Zaopatrzenie w wodę

Zadanie zaopatrzenia w wodę mieszkańców Lubawy i innych odbiorców prowadzi spółka komunalna ze 100 % udziałem gminy - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Lubawie.

System zaopatrzenia w wodę Lubawy opiera się o pobór wód podziemnych z ujęcia znajdującego się w granicach miasta, tj. 4 studni głębinowych. Wydajność poszczególnych studni przedstawia się następująco:

Studnia nr 1 - $Q = 30,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Studnia nr 2 - $Q = 61,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Studnia nr 3 - $Q = 96,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Studnia nr 4 - $Q = 99,0 \text{ m}^3/\text{h}$

Łączna maksymalna wydajność ww. studni wynosi $286,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

W skład stacji uzdatniania wody wchodzi zbiornik na wodę surową (podziemny) oraz 2 zbiorniki wody czystej (podziemne). Do uzdatniania wody stosuje się 5 filtrów pospiesznych Culligana. W 2024 r. na SUW zainstalowano sterylizator wody UV, który dodatkowo poprawia stan higienizacji wody pitnej. SUW jest w stanie uzdatnić około 200 m³ wody na godzinę. Obecny średni pobór wody surowej z istniejących studni wynosi około 2200 m³/dobę, tj. średnio około 100 m³/h, a w okresach letnich i suchych pobór wody sięga nawet około 160 m³/h.

Istniejące studnie oraz Stacja Uzdatniania Wody w pełni zaspokajają obecne i rozwojowe potrzeby miasta. Istnieje natomiast potrzeba zbudowania dodatkowego zbiornika na wodę czystą (400 m³), który zapewni stałą jej dostawę w szczytowych momentach dużego zapotrzebowania na wodę oraz w przypadku awarii sieci. Łączna długość sieci wodociągowej obsługiwanej przez PWiK wynosi 55,4 km. Z sieci wodociągowej korzysta ponad 99 % mieszkańców miasta.

W 2024 roku PWiK zrealizował m. in. następujące zadania z zakresu gospodarki wodociągowej objęte „Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2024 - 2026”, który został przyjęty Uchwałą LXVIII/565/2024 Rady Miasta z dnia 27 marca 2024 r.:

- budowa sieci wodociągowej w ulicy Polnej,
- budowa i modernizacja sieci wodociągowej w ul. Sądowej do ul. Franciszka Patera,
- wymiana szafy sterowniczej wraz z falownikiem regulującej pracę pomp wody uzdatnionej.

4.2.2. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków sanitarnych

Proces odbioru ścieków i ich oczyszczanie prowadzi spółka komunalna ze 100 % udziałem Gminy Miejskiej Lubawa - Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Lubawie na bazie miejskiej oczyszczalni ścieków i sieci kolektorów sanitarnych o łącznej długości 52,8 km, w tym 50,5 km stanowi kanalizacja grawitacyjna, a 2,3 km grawitacja tłoczna.

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana jest przy ulicy Toruńskiej 18 i składa się z:

- 3 reaktorów biologicznych CBR - FOS o pojemności łącznej około 8.150 m³,
- 2 zbiorników retencyjnych o pojemności łącznej około 2.100 m³, a także: zbiornika PIX, przepompowni ścieków surowych, budynku separacji zanieczyszczeń, piaskownika, komory wtórnej sedymentacji, 3 osadników pokoagulacyjnych, budynku stacji odwadniania osadów, stacji transformatorowej, budynku energetycznego, budynków garażowych, słonecznej suszarni osadów oraz 4 kompostowników.

Oczyszczalnia ścieków działa na zasadzie oczyszczania mechanicznego oraz biologicznego. W 2018 r. PWiK uzyskało pozwolenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na produkcję z ustabilizowanego osadu ściekowego - środka poprawiającego właściwości gleby (nawóz) pod nazwą „Kompost lubawski”. Oczyszczalnia ścieków wykorzystywana jest w 60 - 70 %. Obecnie oczyszczalnia oczyszcza ok. 80.000 m³/miesiąc, tj. ok. 2.600 m³/dobę, a jest w stanie maksymalnie oczyścić ponad 3.600 m³/dobę. Z sieci kanalizacyjnej korzysta obecnie około 99 % mieszkańców miasta Lubawa.

W 2024 roku PWiK zrealizował m. in. następujące zadania z zakresu gospodarki ściekowej objęte „Wieloletnim planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń

kanalizacyjnych na lata 2024 – 2026”, który został przyjęty Uchwałą Nr LXVIII/565/2024 Rady Miasta z dnia 27 marca 2024 r.:

- remont, częściowa rozbiórka oraz odbudowa elementów konstrukcyjnych zbiornika retencyjnego oczyszczalni ścieków;
- remont reaktora nr 2 do oczyszczania ścieków;
- wykonanie wentylacji odprowadzającej szkodliwe gazy ze zbiornika retencyjnego wraz z ich neutralizacją.

4.2.3. Odprowadzanie wód opadowych

Sieć kanalizacji deszczowej na terenie miasta Lubawa istnieje wzdłuż większości ulic z odprowadzaniem wód opadowych przez separatory piasku i związków ropopochodnych do rzeki Sandeli i Elszki. Odprowadzane wody deszczowe są obowiązkowo poprzedzone urządzeniami podczyszczającymi, dostosowanymi do ilości ścieków i ładunku zanieczyszczeń.

Główne kolektory kanalizacji deszczowej odprowadzające wodę do otwartych rowów, koryt rzek występują:

- w północnej części miasta - kanał Ø600 (300 mb) biegnący pod drogą krajową Nr 15 i odprowadzający wodę z osiedla mieszkaniowego „Glinki” w Lubawie,
- w środkowej części miasta - kanał Ø1200 – Ø1000 – Ø600 (100 mb) w ul. Kupnera łączący Łazienki Lubawskie ze stawem przy murach obronnych zamku,
- w środkowej części miasta - kanał Ø1000– Ø800 (350 mb) w ul. Kupnera łączący Łazienki Lubawskie z rowem otwartym przy murach obronnych miasta,
- w środkowej części miasta - kanał Ø1200 (100 mb) przy skrzyżowaniu ul. Warszawskiej ul. Gdańskiej – ul. Kupnera,
- w środkowej części miasta - kanał Ø800 (180 mb) przy ul. Gdańskiej - osiedle „Nowa Gdańska”,
- w południowej części miasta - kanał Ø1000 (300 mb) odprowadzający wodę z „Osiedla Królewskiego”,
- kanał Ø400 – Ø600 – Ø800 (650 mb) łączący południową część ze środkową częścią miasta odprowadzający nadmiar wód przy ul. Dworcowej i Gdańskiej. Wykaz separatorów i piaskowników w miejskiej kanalizacji deszczowej:
- 2 szt. ul. Unii Europejskiej - separator koalescencyjny kasetowy I i II (3-5 m³) + osadniki (4 m³),
- 1 szt. ul. Unii Europejskiej III - separator (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Kupnera/Pawia - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Kopernika - separator lamelowy (1,5 m³) + osadniki (3 m³),
- 1 szt. ul. Grunwaldzka - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Św. Barbary - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. pomiędzy ul. Gdańską a Witosa (za budynkiem byłego gimnazjum) - separator koalescencyjny (1,5 m³),
- 1 szt. ul. Gdańska - separator wraz z osadnikami (łączna pojemność 10 m³),
- 1 szt. ul. Kazimierza Wielkiego - separator lamelowy (10 m³),
- 1 szt. ul. Św. Barbary - piaskownik (1 m³),

- 1 szt. droga dojazdowa do Parku Miejskiego od strony kina - separator koalescencyjny (2,5 m³),
- 1 szt. parking przy Restauracji „SPICHLERZ” - separator przy placu z kostki granitowej (2,5 m³),
- 1 szt. ul. Lipowa - separator koalescencyjny (3,0 m³),
- 1 szt. ul. Ogrodowa - separator koalescencyjny (3,0 m³),
- 1 szt. ul. Sądowa - separator koalescencyjny (4,5 m³),
- 3 szt. ul. Sadowa - separator koalescencyjny/retencja,
- 1 szt. ul. Bankowa/Podgórna - separator koalescencyjny (2,0 m³),
- 1 szt. przejście z Placu Zamkowego do ul. Biblii Gutenberga dz. ew. nr 480/15 – separator koalescencyjny (1,5 m³),
- 1 szt. Browarowa - Ratuszowa - separator koalescencyjny (1,5 m³).

Sieć kanalizacji deszczowej w Lubawie wymaga stałej rozbudowy szczególnie ze względu na rozwijające się budownictwo mieszkaniowe i zwiększające się powierzchnie utwardzone dróg i placów, np. w 2024 r. wykonano kanalizację deszczową w ul. Jesionowej i Sądowej.

4.2.4. Zaopatrzenie w gaz

W Lubawie gaz jako nośnik energii cieplnej, zarówno dla potrzeb gospodarstw domowych, jak i podmiotów gospodarczych, dostępny jest od 2006 roku. Miasto zaopatrywane jest w gaz przewodowy z gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Olsztynek - Iława gazociągiem średniego ciśnienia relacji Smykowo - Lubawa. Ponadto przez zachodnią część miasta przebiega nowo wybudowany gazociąg przesyłowy wysokiego ciśnienia DN 300, PN 6,3 MPa relacji Brodnica Nowe Miasto Lubawskie - Iława. Strategicznym odbiorcą gazu w Lubawie jest SM Mlekovita, która wykorzystuje go do celów produkcyjnych. Do sieci gazowej podłączonych jest łącznie 214 budynków, w tym w 2024 roku zostało przyłączonych 44 budynków.

4.2.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Istniejący system zaopatrzenia w energię elektryczną w mieście Lubawa składa się z następujących elementów:

- sieć zasilająca 110 kV - przez Lubawę przebiega napowietrzna linia wysokiego napięcia 110 kV Iława - Lubawa i Ostróda - Lubawa w granicach miasta jako linia dwutorowa (dwie linie na jednym słupie),
- Główny Punkt Zasilający (GPZ) Lubawa – stacja transformatorowa 110/15kV zlokalizowany przy ul. Borek,
- sieć linii średniego napięcia 15 kV (napowietrznych i kablowych) wychodzących z GPZ Lubawa i doprowadzających energię do stacji transformatorowych 15/0,4 kV,
- stacje transformatorowe 15/0,4 kV,
- miejska sieć rozdzielcza – niskiego napięcia 0,4 kV.

4.2.6. Zaopatrzenie w ciepło

Zaopatrzenie w ciepło w Lubawie przedstawia się następująco:

- głównym źródłem zaopatrzenia w ciepło dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej jest prywatna kotłownia zlokalizowana przy ul. Warszawskiej,

- źródłem ciepła dla zakładów produkcyjnych są kotłownie zakładowe,
- innymi źródłami ciepła są lokalne kotłownie oraz urządzenia grzewcze na paliwa stałe, ciekłe oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

4.2.7. Obsługa telekomunikacyjna

Obsługa telekomunikacyjna w Lubawie przedstawia się następująco:

- zrealizowany jest system telefonii sieciowej szerokopasmowej,
- zrealizowane są 4 stacje bazowe telefonii komórkowej.

5. Gospodarka nieruchomościami

5.1. Zasób mienia komunalnego

Na dzień 31.12.2024 r. w zasobie nieruchomości na terenie miasta Lubawa znajdowało się łącznie 107,8327 ha gruntów. Dodatkowo w skład zasobu wchodziły grunty zlokalizowane na terenie sąsiednich gmin:

- teren samorządowej bocznicy kolejowej relacji Zajęczkowo Lubawskie - Lubawa - Gmina Wiejska Lubawa obręb Mortęgi o powierzchni 4,29 ha oraz Gmina Grodziczno obręb Kuligi o powierzchni 0,87 ha,
- boisko treningowe przy OSiR - Gmina Wiejska Lubawa obręb Fijewo o powierzchni 1,7 ha,
- teren pasa drogowego ulicy Sadowej - Gmina Wiejska Lubawa obręb Fijewo o powierzchni 0,0223 ha.

Ponadto Gmina Miejska Lubawa jest właścicielem 6,3409 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste.

OFU	Użytek gruntowy	Powierzchnia (ha)
B	Tereny mieszkaniowe	7,3115
Bi	Inne tereny zabudowane	6,3651
Bp	Zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	1,1366
Br	Grunty rolne zabudowane	0,0560
Bz	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	7,7939
Dr	Drogi	50,5178
Tp	Grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych	0,6001
Lzr	Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	0,6079
Ł	Łąki trwałe	1,9780
N	Nieuzytki	2,2532
Ps	Pastwiska trwałe	3,7308
R	Grunty orne	13,906
Tk	Tereny kolejowe	5,6815
Tr	Tereny różne	4,9600
W	Grunty pod rowami	0,7506
Ws	Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	0,1837

5.2. Komunalny zasób mieszkaniowy

L.p.	Adres budynku	Liczba lokali	Lokale komunalne	Lokale socjalne	Lokale wykupione	Mieszkanie wspomagane
A	Budynki stanowiące własność Gminy	53	51	1	0	1
1	Kupnera 21	9	8	0	0	1
2	Kupnera 54	6	6	0	0	0
3	Piaskowa 23	4	4	0	0	0
4	Piaskowa 29A	5	5	0	0	0
5	Poznańska 3	9	9	0	0	0
6	Przemysłowa 18	6	5	1	0	0
7	Przemysłowa 18A	14	14	0	0	0
B	Budynki w których działają wspólnoty mieszkaniowe	157	49	1	107	0
8	Rynek 5	24	3	0	21	0
9	Rynek 6	21	2	0	19	0
10	Zamkowa 1/7	30	4	0	26	0
11	19 Stycznia 19A 19B	14	8	0	6	0
12	19 Stycznia 19C	2	1	0	1	0
13	Poznańska 8	7	1	1	5	0
14	Zamkowa 19	5	3	0	2	0
15	Bankowa 7	7	3	0	4	0
16	Jagiellońska 1	7	1	0	6	0
17	Kopernika 53	10	7	0	3	0
18	Kupnera 4	4	2	0	2	0
19	Kupnera 13	12	7	0	5	0
20	Dworcowa 5	7	3	0	4	0
21	Piaskowa 29	7	4	0	3	0
Razem A + B		210	100	4	106	1

5.2.1. Zaległości czynszowe

Zadłużenie z tytułu czynszu najmu na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło 85 532,81 zł. Z tego tytułu 15 najemców lokali komunalnych zalega z opłatami powyżej 3 miesięcy. W porównaniu do roku 2023 zaległości czynszowe notują tendencję malejącą: na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosły 95 349,92 zł i dotyczyły 19 najemców lokali. Osoby posiadające zadłużenie mogą odpracowywać czynsz, jednak w roku 2024 nikt z najemców nie skorzystał z tej możliwości. Odpracowanie czynszu możliwe jest na podstawie Zarządzenia Nr 47/2013 Burmistrza Miasta Lubawa z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie ustalenia formy spłaty zadłużenia czynszowego w formie świadczeń rzeczowych, zmienionego Zarządzeniem Nr 84/2017 Burmistrza Miasta Lubawa z dnia 22 września 2017 roku. W celu odzyskania niespłaconych wierzytelności lokatorskich najemcy oraz wszystkie pełnoletnie osoby

zamieszkałe w zadłużonych lokalach zgłaszane są do Krajowego Rejestru Długów oraz prowadzone jest przeciwko nim postępowanie komornicze.

6. Ochrona środowiska

Zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju określa ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. Na podstawie przepisów miejska polityka ochrony środowiska realizowana jest na bazie „Gminnego Programu Ochrony Środowiska”, który jest zbieżny z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych Gminy. Określa obszary, kierunki interwencji i zadania służące poprawie stanu środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców gminy. Program Ochrony Środowiska jest przyjmowany do realizacji uchwałą Rady Miasta.

Realizacja Programu jest monitorowana, a burmistrz co dwa lata przedstawia Radzie sprawozdanie z jego realizacji. Celem opracowania jest wytyczenie kierunków i zaplanowanie działań w zakresie ochrony środowiska, które będą realizowane w Gminie Miejskiej Lubawa. Obowiązujący Program Ochrony Środowiska Miasta Lubawa do roku 2030 został przyjęty przez Radę Miasta Lubawa w dniu 25 lutego 2022 r. Uchwałą Nr XXXVIII/334/2022. W Programie ochrony środowiska Miasta Lubawa zawarto w szczególności:

- odniesienie do dokumentów wyższego szczebla,
- ogólną charakterystykę miasta,
- ocenę obecnego stanu środowiska w mieście (z uwzględnieniem dziesięciu obszarów przyszłej interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno - ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami),
- cele, kierunki interwencji i zadania wynikające z oceny stanu środowiska oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,
- opis systemu realizacji POŚ.

Raport z realizacji aktualnie obowiązującego Programu Ochrony Środowiska burmistrz przedstawi Radzie Miasta w bieżącym roku.

6.1. Gospodarka odpadami

Lubawa należy do Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” z siedzibą w Działdowie. W skład EZG „Działdowszczyzna” poza Lubawą wchodzi następujące gminy: Gmina Działdowo, Gmina Miasto Działdowo, Gmina Grodziczno, Gmina Iłowo Osada, Gmina Janowiec Kościelny, Gmina Janowo, Gmina Kozłowo, Miasto i Gmina Lidzbark, Miasto i Gmina Nidzica, Gmina Płońsk i Gmina Rybno.

Gminy skupione w EZG „Działdowszczyzna” wchodzi w skład Regionu Zachodniego Gospodarki Odpadami zgodnie z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami. Gospodarka odpadami w Regionie Zachodnim opiera się na następujących Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych zarządzanych przez EZG „Działdowszczyzna”:

- instalacji mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów w Działdowie - część mechaniczna i Zakrzewie - część biologiczna,

- kompostowni odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz składowisku odpadów w Zakrzewie (gmina Działdowo).

Ponadto w Regionie Zachodnim znajdują się następujące RIPOK-i zarządzane przez inne podmioty:

- instalacja mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów, kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów, składowisko odpadów w Rudnie (gmina Ostróda) – ZUOK RUDNO Sp. z o.o. (Związek Gmin Regionu Ostródzko - Iławskiego „Czyste Środowisko”),
- instalacja mechaniczno - cieplnego przetwarzania odpadów w Różankach (gmina Susz) Bioelektra Group S.A.,
- składowisko odpadów i instalacja mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów w Różankach (gmina Susz) – NOVAGO Sp. z o.o. Mława.

Odpady komunalne zebrane i odebrane z terenu miasta najpierw trafiają do stacji przeładunkowej z sortownią w Działdowie, a następnie do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych. Regionalna instalacja w Działdowie zlokalizowana jest przy ulicy Przemysłowej 61. W jej skład wchodzi: sortownia, kompostownia, składowisko w Zakrzewie. Wszystkie niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz odpady gromadzone selektywnie odbierane są zgodnie z zawartą umową przetargową i przekazywane do RIPOK w Działdowie. Obiekt spełnia wymogi środowiskowe i ma uregulowany stan formalno - prawny. Kwaterę III składowiska w Zakrzewie o pojemności 280 tys. m³ wybudowano w 2016 roku. Na terenie Lubawy odbiór odpadów komunalnych z gospodarstw domowych jest prowadzony w systemie pojemnikowym i workowym. Prowadzona jest zbiórka selektywna następujących frakcji:

- papier i tektura, w tym opakowania, gazety czasopisma, itd.,
- opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne,
- szkło i odpady ze szkła oraz metalu,
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady zielone,
- popiół,
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlano - remontowe i rozbiórkowe (możliwość oddania w PSZOK),
- zużyte opony (możliwość oddania w PSZOK),
- przeterminowane leki (w dwóch aptekach na terenie miasta),
- zużyte baterie i akumulatory (w punktach sprzedaży takich produktów),
- opakowania po środkach ochrony roślin (w punktach sprzedaży takich środków),
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd., możliwość oddania w PSZOK),
- odzież i tekstylia.

Selektywnie zebrane odpady gromadzone są w workach i pojemnikach w następujących kolorach:

- niebieski z przeznaczeniem na papier i tekturę,
- żółty z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne i metale,
- zielony z przeznaczeniem na szkło,
- brązowy z przeznaczeniem na odpady zielone ulegające biodegradacji.

Na terenie Ekologicznego Związku Gmin „Działdowszczyzna” funkcjonują 4 Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), w tym także w Lubawie przy ulicy

Dworcowej. Punkt ten, w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, świadczy usługi, polegające na przyjmowaniu bezpłatnie odpadów pochodzących z plastiku, papieru, szkła, wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, metali, opon, drewna, szkła płaskiego, odpadów zielonych, opakowań po farbach i lakierach, wyrobów wielkogabarytowych pochodzących z plastiku (meble ogrodowe, donice, krzesła, stoły, skrzynki itp.), leków przeterminowanych, zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych oraz odpadów budowlano - remontowych (z remontu prowadzonego we własnym zakresie). Ilość posegregowanych odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne jest przyjmowana nieodpłatnie w ilości łącznej nie większej niż 500 kg na rok od właściciela nieruchomości.

Tabele gospodarki odpadami dotyczące miasta Lubawa

Rodzaje i ilości odpadów przekazanych do odzysku i recyklingu z Instalacji Komunalnej - Sortowni w okresie 12 miesięcy 2024 roku.

Opak. ze szkła	Opak. z pap. i tektury	Opak. z tworzyw sztucznych	Opak. wielomat. er.	Opak. z metali	ZSEiE	Światłówki	Baterie	Żelazo i stal	Zużyte opony	Drewno 191207
15 01 07	15 01 01	15 01 02	15 01 05	15 01 04	20 01 36	20 01 21	20 01 33	20 01 40	16 01 03	
[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
194,01	188,26	186,258	10,83	54,27	12,40	0,14	0,05	2,41	12,73	14,11

Ilość odpadów przyjętych i przetworzonych w Instalacji Komunalnej - Sortowni w Działdowie

Przyjęte odpady system selektywnej zbiórki*	Przyjęte odpady niesegregowane 20 03 01	Odpady Przetworzone
[Mg]	[Mg]	[Mg]
749,10	2050,21	2799,31

* dotyczy papieru, tworzyw sztucznych, szkła, zmieszanych odpadów opakowaniowych, elektro i opon

Odpady ulegające biodegradacji przyjęte do Instalacji Komunalnej - Kompostowni

Odpady przyjęte w 2024 r.
627,08 Mg

Podział odpadów o kodzie 19 12 12 powstających po przetworzeniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i odpadów z selektywnej zbiórki w Instalacji Komunalnej - Sortowni w Działdowie.

Odpady przyjęte na stację	Odpady bio 19 12 12 (frakcja podsitowa)	Odpady 19 12 12 (frakcja nadsitowa)
[Mg]	[Mg]	[Mg]
2799,31	1267,41	781,612

Podział odpadu o kodzie 20 03 07 - odpadów wielkogabarytowych - rodzaj i ilość odpadów powstających z ich przetwarzania

20 03 07			17 04 05		19 12 07		Magazyn 31.12.2024r. Mg	Sprzedaż 20 03 07 Mg	Magazyn 20 03 07 na 2025 r. Mg
Zebrane 2024 r. Mg/Rok	Magazyn z 2023 r. Mg	20 03 07 przetworzone Mg	Wytworzone z 20 03 01 Mg	Wytworzone z 20 03 07 Mg	Wytworzone z 20 03 01 Mg	Wytworzone z 20 03 07 Mg			
114,46	-	114,46	0,06	2,35	1,76	12,35	0,37	99,39	-

Odpady dostarczone z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Lubawie

L.p.	Rodzaj odpadów przyjętych	Kod	Masa [Mg]
1	Zużyte opony	16 01 03	12,42
2	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	79,82
3	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	17 09 04	34,04
4	Papier i tektura	20 01 01	0,96
5	Szkło	20 01 02	4,40
6	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	20 01 21*	0,14
7	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	7,92
8	Tworzywa sztuczne	20 01 39	0,66
9	Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	64,14
Razem			204,50

Podział niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 przyjętych i przetworzonych w Instalacji Komunalnej – Sortowni - rodzaj i ilość odpadów wytworzonych w procesie ich przetwarzania w 2024 r.

	Poszczególne surowce wtórne odebrane ze strumienia dostarczonych odpadów komunalnych – 20 03 01													
Odpady przyjęte do przetworzenia 20 03 01	15 01 02	15 01 07	15 01 05	15 01 04	17 04 05	17 01 01	17 01 02	17 09 04	16 01 03	19 12 07	19 12 12 BIO	19 12 12	20 01 33*	Strata
Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok	Mg/Rok
2050,21	25,44	23,62	6,23	26,89	0,06	15,13	0,85	26,56	0,31	1,76	1267,41	582,45	0,05	35,88

6.2. Ochrona powietrza

Od roku 2018 Gmina Miejska Lubawa na wsparcie wymiany pieców zabezpiecza w swoim budżecie określoną kwotę. Dotacja jest udzielana do wyczerpania środków finansowych w danym roku. Od roku 2018 do końca 2023 roku w ramach Programu zostało złożonych 212 wniosków na wymianę pieców węglowych ze środków finansowych samorządu w łącznej kwocie 642 tys. zł. W 2024 roku liczba wniosków, które otrzymały dofinansowanie wyniosła 26 na łączną kwotę 78 tys. zł.

W dniu 27 lutego 2023 r. Rada Miasta Lubawa Uchwałą Nr LI/431/2023 przyjęła „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Lubawy do roku 2030”. Plan został sporządzony w celu zaplanowania działań, które przyczynią się do osiągnięcia celów w zakresie zmniejszenia emisji CO₂, zwiększenia udziału energii pochodzącej z OZE, zmniejszenia zużycia energii finalnej na terenie Miasta Lubawy, które będą realizowane do roku 2030. W Planie Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Lubawy zawarto w szczególności:

- opis uwarunkowań strategicznych,
- ogólną charakterystykę gminy z oceną stanu środowiska,
- opis elementów systemu energetycznego i transportowego gminy,
- bazową inwentaryzację emisji na terenie Miasta Lubawy,
- opis obszarów problemowych,
- długoterminową strategię, cele i zadania oraz harmonogram rzeczowo-finansowy,
- opis systemu realizacji PGN.

PGN dla Miasta Lubawy opracowywano w dwóch etapach:

I. W pierwszym etapie zgromadzono i przeanalizowano dane dotyczące obecnego stanu zagadnień związanych z produkcją i wykorzystaniem energii w głównych sektorach (mieszkaniowy, komunalny i użyteczności publicznej, przemysłowy, transportowy) oraz zanieczyszczeniem powietrza w Lubawie. Następnie sporządzono bazową inwentaryzację emisji oraz zidentyfikowano obszary problemowe.

II. W drugim etapie opisano długoterminową strategię, wyznaczono cele i zobowiązania oraz zaplanowano zadania. Przy planowaniu zadań uwzględniono uwarunkowania zewnętrzne (programy ochrony środowiska wyższego szczebla, strategię i inne dokumenty planistyczne). Sporządzono szczegółowy harmonogram realizacji i oszacowano koszty realizacji poszczególnych zadań, zaplanowano system realizacji PGN.

Azbest

Z dotacji na usunięcie pokryć dachowych zawierających azbest od roku 2011 do końca 2023 roku skorzystało 64 mieszkańców na łączną kwotę 75 648,46 zł. W roku 2024 dotację otrzymały 2 osoby na łączną kwotę 6 725,03 zł.

6.3. Ochrona zwierząt

Działania w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oparte są na Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miejskiej Lubawa. W roku 2024 Program został przyjęty Uchwałą Nr LXVII/553/2024 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 lutego 2024 r. W ramach jego realizacji Gmina Miejska Lubawa współpracuje ze Schroniskiem „Podaj Łapę” w Tatarach. Schronisko działa na podstawie Uchwały Zgromadzenia Ekologicznego Związku Gmin Działdowszczyzna, do którego należy

Lubawa. Na koniec 2024 roku w schronisku przebywało 5 psów. Odławianie zwierząt bezdomnych jest zlecane Lubawskiej Spółce Komunalnej. W roku 2024 odłowiono 6 psów.

W roku 2024 realizowano również dokarmianie kotów wolno żyjących przez opiekunów społecznych w okresie jesienno - zimowym (styczeń - kwiecień oraz listopad-grudzień 2024 r.). W roku 2024 zakupiono 350 kg karmy dla kotów. Pod opieką znajdują się 49 kotów wolno żyjących zlokalizowanych przy ulicach: Papieża Jana Pawła II, Dworcowej, Żeromskiego, Ogródkach działkowych ROD ELPAN, ROD POD ŁABĘDZIEM, ROD RELAX, ROD przy ul. Pawiej. Po raz pierwszy w ubiegłym roku uruchomiono program obejmujący zabiegi kastracji oraz elektronicznego znakowania (czipowania) zwierząt. Wykonanie zadania powierzono Przychodni Weterynaryjnej Wojciech, Brunhilda Chłopik. Zostało wykonanych 57 zabiegów kastracji, w tym zwierząt właścicielskich 42 szt., kotów wolno żyjących 15 szt. Zabieg elektronicznego znakowania (czipowania) został wykonany 72 razy, w tym koty i psy właścicielskie 57 szt., koty wolno żyjące 15 szt. Po wykonaniu zabiegu elektronicznego znakowania (czipowania) zwierzęta zostały każdorazowo wprowadzone do Międzynarodowej Bazy Danych SAFE-ANIMAL. Wydatki związane z ochroną zwierząt w 2024 roku obrazuje poniższa tabela.

L.p.	Nazwa	Koszt brutto (zł)
1.	Zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku	35 519,94
2.	Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zderzeń drogowych z udziałem zwierząt bezdomnych i dzikich.	3 750,00
3.	Zabiegi sterylizacji/kastracji zwierząt właścicielskich (dofinansowanie 50 % zabiegu Gminy Miejskiej Lubawa)	3 775,00
4.	Zabiegi sterylizacji/kastracji kotów wolno żyjących (dofinansowanie 100 % zabiegu Gminy Miejskiej Lubawa)	2 120,00
5.	Zabieg elektronicznego znakowania (czipowania) zwierząt (100 % dofinansowania Gminy Miejskiej Miasta Lubawa)	5 760,00
6.	Pełnienie gotowości do pracy oraz odławianie bezdomnych zwierząt	6 615,25
7.	Opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie w okresie jesienno - zimowym	3 975,04

6.4. Gospodarka wodno - ściekowa

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Polska, przystępując do Unii Europejskiej, zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40 - 52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 roku. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób, by wywiązać się z zobowiązań traktatowych,

utworzono Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK). Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 roku. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie.

Aglomeracja Lubawa

18. grudnia 2020 r. Rada Miasta Lubawa podjęła Uchwałę Nr XXII/220/2020 w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Lubawa, która opublikowana została w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego 9 lutego 2021 r.

Wielkość aglomeracji została określona na 30 442 RLM i swym zasięgiem obejmuje Gminę Miejską Lubawa oraz fragment Gminy Lubawa (wiejskiej) - miejscowość Fijewo. Ze względu na wielkość RLM, gminą wiodącą w Aglomeracji Lubawa jest Gmina Miejska Lubawa.

W czerwcu 2023 r. dokonano przeglądu obszaru i granic aglomeracji i ustalono, że granice aglomeracji odpowiadają wytycznym i aktualnemu przebiegowi kanalizacji sanitarnej. Ponadto ustalono, że nie ma potrzeby korekty obszaru aglomeracji Lubawa. W 2025 roku dokonany będzie kolejny przegląd obszaru i granic aglomeracji.

Zieleń miejska

Terenami zieleni zajmuje się firma wyłoniona w drodze zamówień publicznych. W 2024 roku była to Lubawska Spółka Komunalna. Wykonawca zajmował się m. in. koszeniem terenów zielonych, wycinką drzew, sadzeniem drzew i krzewów, sadzeniem kwiatów sezonowych na klombach i rabatach, ukwiecaniem konstrukcji kwietnikowych kwiatami oraz innymi pracami pielęgnacyjnymi związanymi z utrzymaniem zieleni.

7. Drogi

7.1 Zasób drogowy

7.1.1. Drogi krajowe

Przez teren miasta Lubawa przebiega droga krajowa Nr 15 Toruń - Lubawa - Ostróda w klasie GP (główna ruchu przyspieszonego) o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25 m.

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	ul. Olsztyńska	1343 N	1 530
2	ul. Toruńska	1272 N	1 980
		Razem	3 510

7.1.2. Drogi wojewódzkie

Przez teren miasta Lubawa przebiegają następujące drogi wojewódzkie:

- Nr 537 Lubawa - Frygnowo - Pawłowo w klasie drogi (ulicy) zbiorczej Z,
- Nr 541 Lubawa - Lidzbark - (Żuromin - Dobrzyń) w klasie drogi (ulicy) zbiorczej Z.

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	Kupnera	DW 537	2 789
2	19 – go Stycznia	DW 537	1 000
3	Wyzwolenia	DW 541	800
4	Dworcowa	DW 541	980
5	Składowa	DW 541	600
6	Sadowa	DW 541	1 045

7	Parkowa	DW541	400
		Razem	7 614

7.1.3. Drogi powiatowe

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	Kopernika (Lubawa - Losy)	1343 N	1 120
2	Przemysłowa (Lubawa - Targowisko Dolne - Rakowice)	1272 N	1 478
3	Dworcowa (Lubawa - Mortęgi)	1345 N	1 800
4	Towarowa	2862 N	453
		Razem	4 851

W ramach projektu Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1272N Rakowice - Lubawa na odcinku Targowisko Dolne - Lubawa, ul. Przemysłowa w Lubawie ma zostać wybudowana nowa jezdnia asfaltowa wraz z kanalizacją deszczową i nowym oświetleniem ulicznym. Wzdłuż drogi mają powstać nowe chodniki, ciąg pieszo - rowerowy oraz ścieżka rowerowa dwukierunkowa. Dodatkowo w jezdni zostaną zamontowane progi zwalniające. Długość odcinka na terenie Gminy Miejskiej wynosi 1,5 km. Na przygotowanie dokumentacji projektowej Gmina Miejska Lubawa przekazała powiatowi iławskiemu dotację w wysokości 24 tysięcy złotych. W 2024 Gmina Miejska Lubawa przekazała dotację w wysokości 52 tysięcy złotych na wykonanie chodnika wzdłuż ul. Przemysłowej, który został wykonany na odcinku o dł. 135,70 mb.

7.1.4. Drogi gminne

L.p.	Nazwa	Numer drogi	Długość (m)
1	Bankowa	G 210018	102
2	Biskupia	G 210014	82
3	Browarowa	G 210019	168
4	Chopina	G 210031	90
5	Rynek	G 210025	197
6	Grunwaldzka	G 210050	1340
7	Jagiellońska	G 210055	147
8	Kilińskiego	G 210021	99
9	Kościelna	G 210012	95
10	Kowalska	G 210023	51
11	Kraśińskiego	G 210029	89
12	Krótką	G 210013	30
13	Kwiatowa	G 210056	719
14	Leśna	G 210034	86
15	Lipowa	G 210044	2476
16	Łącznikowa	G 210010	78
17	Łazienna	G 210042	157
18	Łąkowa	G 210043	282
19	Mickiewicza	G 210027	224

20	Matejki	G 210040	755
21	Nowa	G 210038	76
22	Ogniowa	G 210022	65
23	Ogrodowa	G 210057	311
24	Orla	G 210037	67
25	Pawia	G 210058	221
26	Piaskowa	G 210026	684
27	Plac Zamkowy	G104	80
28	Podgórna	G 210020N	52
29	Pod Murami	G 210009	176
30	Pomorska	G 210024	222
31	Ratuszowa	G 210011	51
32	Reja	G 210039	106
33	Reymonta	G 210036	88
34	Sądowa	G 210048	1158
35	Słoneczna	G 210030	81
36	Słowackiego	G 210033	87
37	Spichlerzowa	G 210015	86
38	Sucharskiego	G 210035	99
39	Św. Barbary	G 210059	843
40	Ruczyńskiego	G 210028	212
41	Wąska	-	37
42	Wojska Polskiego	G 210032	254
43	Wiśniowa	G 40	246
44	Składowa	G 210002	997
45	Borek	G 210049	1663
46	Olsztyńska - droga gruntowa pod Byszwałd	G 210054	1203
47	Toruńska – odgałęzienie od ul. Borek	G2	488
48	Toruńska – droga gruntowa do ul. Przemysłowej	-	765
49	Kupnera – wewnętrzna od ul. Kupnera	-	176
50	Polna	G 210045	2411
51	Piaskowa – wewnętrzna od ul. Piaskowej	-	68
52	Zamkowa	G 210016	170
53	Jana Pawła Papieża II	G 210007	207
54	Żeromskiego	G 210041	312
55	Grzymowicza	G 42	84
56	Wincentego Witosa	G 41	178
57	Biblii Gutenberga	G 210008	305
58	Wybudowanie pod Borek	-	580
59	Unii Europejskiej	G 210068	1613
60	Pielgrzyma	G 210046	1510
61	Sadowa	G 210001	2054
62	Bolesława Chrobrego	G 35	218

63	Kazimierza Wielkiego	G 36	529
64	Królowej Jadwigi	G 37	205
65	Mieszka I	G 38	125
66	Władysława Asta	G 39	1190
67	Władysława Jagiełły	G 43	526
68	Nad Jesionką	G 210060	524
69	Władysława Lamparskiego	G 210061	100
70	Siostry Antoniny Schneider	G 210063	516
71	Stanisława Wolskiego	G 210064	451
72	Franciszka Patera	G 210065	261
73	Bolesława Prusa	G 210062	499
74	Księcia Surwabuno	G5	117
75	Biskupa Chrystiana	G4	171
76	Jodłowa	G6	194
77	Biskupa Mikołaja Chrapickiego	G9	211
78	Gdańska	G 210066	520
79	Gdańska (Nowa Gdańska)	G25	371
80	Kardynała Stefana Wyszyńskiego	G17	147
81	Jabłoniowa	G31	165
82	Warszawska	G21	540
83	Poznańska	G23	304
84	Rzepnikowskiego	G22	775
85	Nowa Sadowa	G30	230
86	Jesionowa	G28	833
87	Dębowa	G29	556
88	Księdza Janusza Stanisława Pasierba	G46	294
89	Kupnera	G 210067	155
90	Rolna	G26	1100
91	Strażacka	G32	73
92	Biskupów Chełmińskich	G33	77
		Razem	39 330

7.1.5. Tereny kolejowe

Przez obszar miasta Lubawa przebiega linia kolejowa do przewozów towarowych Nr 252 Zajęczkowo Lubawskie - Lubawa z bocznica kolejową prowadzącą do terenów produkcyjnych. Linia kolejowa zapewnia możliwość wymiany towarowej pomiędzy Lubawą a resztą Polski i Europy dzięki połączeniu linii kolejowej Nr 252 z magistralą kolejową Gdynia - Warszawa. Linia kolejowa Nr 252 jest własnością Gminy Miejskiej Lubawa.

7.1.6. Trasy rowerowe

Przez miasto Lubawa przebiega wariant międzynarodowej rowerowej Trasy Tysiąca Jezior Północnych z Europy Zachodniej w kierunku Litwy i Białorusi. Trasa ta prowadzona jest w województwie warmińsko - mazurskim przez Iławę, Ostródę, Olsztyn, Lidzbark Warmiński, Kętrzyn, Węgorzewo, Gołdap z wariantem przebiegu na odcinku Iława - Lubawa - Olsztyn -

Olsztyn. Długość ścieżek rowerowych w mieście na koniec 2024 r. wyniosła 12,80 km, z czego odcinkiem o długości 5,44 km administruje Wojewódzki Zarząd Dróg w Olsztynie. Wykaz ścieżek rowerowych przedstawia się następująco:

- 2,70 km - ścieżka rowerowa od zalewu do „Lip”,
- 2,40 km - ścieżki rowerowe wzdłuż ul. Unii Europejskiej,
- 0,70 km - ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Borek,
- 1,64 km - ścieżka rowerowa do „Lip” wzdłuż ul. Kupnera,
- 0,26 km - ścieżki rowerowe na osiedlu „Nowa Gdańska”,
- 0,18 km - ścieżka rowerowa wzdłuż murów zamkowych od strony ul. Kupnera,
- 3,80 km - ścieżka rowerowa wzdłuż DW 541,
- 0,26 km - ścieżka rowerowa wzdłuż ul. Kazimierz Wielkiego,
- 0,26 km - ścieżka wzdłuż ul. Gdańskiej,
- 0,60 km - ścieżka wzdłuż ul. Siostry Antoniny Schneider i ul. Wł. Asta.

7.2. Drogowe zadania inwestycyjne

Rok 2024 był kontynuacją wcześniej rozpoczętych przedsięwzięć drogowych, czasem budowy, przebudowy i projektowaniem nowych zadań drogowych w następującym zakresie:

- Budowa ulicy Polnej w Lubawie. W ramach zadania wybudowano ulicę Polną w Lubawie - etap I (odcinek o długości około 500 mb od skrzyżowania z ulicą Kupnera), a w tym jezdnię wraz oświetleniem i rowami odwadniającymi. W ramach tego zadania w latach 2020 - 2021 trwały prace nad opracowaniem dokumentacji projektowej, dla której uzyskano zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. W 2022 roku zostały wypłacone odszkodowania za grunty przejęte pod realizację inwestycji. Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie ze środków Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja szósta - PGR. Realizację zadania zakończono w 2024 roku;
- Modernizacja dróg i ciągów komunikacyjnych w Lubawie. W ramach zadania na terenie miasta Lubawa planowane są remonty i przebudowy dróg, chodników, parkingów, przejść dla pieszych. Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - edycja ósma. W 2024 roku przeprowadzono postępowanie przetargowe o udzielenie zamówienia publicznego i wyłoniono wykonawcę robót. Planowany termin wykonania robót budowlanych 2024-2025 r.;
- Budowa ulicy Nowa Sadowa. W 2021 roku opracowano dokumentację projektową dotyczącą budowy jezdni, chodnika, oświetlenia i odwodnienia ulicy Nowa Sadowa. W 2022 roku wybudowano część oświetlenia ulicznego. W 2023 i 2024 roku wykonano pozostałe prace dotyczące budowy przedmiotowej drogi;
- Modernizacja przestrzeni publicznej po południowej stronie starego miasta. W ramach zadania opracowano dokumentację projektową zagospodarowania przestrzeni publicznej terenów zlokalizowanych po południowej stronie zabytkowych murów obronnych w obszarze pomiędzy ul. Kupnera, ul. Jagiellońską i ciągiem pieszym łączącym ul. Kupnera z ul. Pod Murami. Na realizację tego zadania planuje się pozyskać dofinansowanie ze środków zewnętrznych;
- Przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Rzepnikowskiego w Lubawie. W ramach zadania przebudowano przejście dla pieszych (przejście przy skrzyżowaniu z ul. Mieszka I). Zadanie to otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - nabór 2023.

- Przebudowa przejścia dla pieszych w ul. Gdańskiej w Lubawie. W ramach zadania przebudowano przejście dla pieszych (przejście przy Zespole Szkół w Lubawie). Zadanie to otrzymało dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - nabór 2023.
- Budowa ulicy Olsztyńskiej - etap I. W ramach tego zadania opracowano dokumentację projektową budowy drogi wraz z oświetleniem i odwodnieniem na odcinku od ul. Borek do istniejącej drogi gruntowej ul. Olsztyńskiej. Uzyskano decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. W roku 2023 zostały poniesione wydatki związane z wypłatą odszkodowań za przejęte nieruchomości niezbędne do realizacji zadania. Na realizację tego zadania planuje się pozyskać dofinansowanie ze środków zewnętrznych.

8. Budownictwo mieszkaniowe

W roku 2024 budownictwo mieszkaniowe w Lubawie realizowane było w dwóch formach:

- budownictwo jednorodzinne własnościowe,
- budownictwo wielorodzinne własnościowe - deweloperskie.

W ramach budownictwa jednorodzinnego indywidualnego w 2024 roku oddano do użytkowania 6 budynków mieszkalnych. W roku 2023 - 9 domów, 2022 - 15 domów, w roku 2021 - 31 domów, w roku 2020 - 19 domów, 7 w 2019 r., w roku 2018 - 10 budynków i w 2017 roku - 11 budynków.

Jeszcze kilka lat wstecz w Lubawie odnotowywany był spadek zainteresowania budownictwem jednorodzinnym na rzecz zainteresowania mieszkaniem w budownictwie wielorodzinnym. Obecnie duże zainteresowanie budownictwem jednorodzinnym wynika ze wzrostu zamożności mieszkańców Lubawy i chęci podwyższenia poziomu zamieszkania, ale także jest to wynik napływu do Lubawy kadry wysoko wykwalifikowanej o wysokich dochodach.

Budownictwo wielorodzinne własnościowe (deweloperskie) w 2024 na rynku lubawskim realizowały dwa podmioty i w tej formie wybudowane zostało 76 mieszkań w 1 budynku przy ul. Nowa Sadowa. W 2023 roku oddano do użytkowania 140 mieszkań, w 2022 roku 147 mieszkań, w 2021 roku 108 mieszkań, w 2020 72 mieszkania, w 2019 roku 82 mieszkania, w 2018 roku - 111 mieszkań, a w roku 2017 - 30 mieszkań. W 2024 roku realizowano budowę kolejnych 2 budynków o łącznej liczbie 152 mieszkań przy ul. Nowej Sadowej i Siostry Antoniny Schneider - planowane oddanie do użytkowania w 2025 roku. Zainteresowanie mieszkaniem w budownictwie wielorodzinnym od dłuższego już czasu utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie.

W roku 2024 nie było realizowane budownictwo mieszkaniowe czynszowe przez Lubawskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Obecny zasób mieszkaniowy LTBS wynosi 59 lokali mieszkalnych w dwóch budynkach przy ul. Łąkowej (48 lokali) oraz we wspólnotach mieszkaniowych (11 lokali) przy ul. Rynek - 5 i ul. Wolskiego - 6. Obecnie LTBS nie posiada zdolności finansowych na inwestowanie w pozyskanie nowych lokali mieszkalnych na zasadach do udźwignięcia przez potencjalnych nowych lokatorów.

Plan zagospodarowania przestrzennego miasta Lubawa zabezpiecza ok. 17 ha terenów pod nowe budownictwo wielorodzinne i około 170 ha pod nową zabudowę jednorodzinną, jednakże tereny te są tylko częściowo uzbrojone i wymagają dalszych nakładów inwestycyjnych. Gospodarowanie gminnym zasobem mieszkaniowym opisane jest w rozdziale Gospodarka mieniem komunalnym.

9. Opieka zdrowotna

Zabezpieczenie opieki zdrowotnej na terenie miasta odbywa się za pośrednictwem Zakładu Opieki Zdrowotnej - Miejskiego Ośrodka Zdrowia, „Niepublicznego Zakładu Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego”, Oddziału Pomocy Doraźnej Szpitala Powiatowego w Iławie - Zespół Wyjazdowy Wypadkowy w Lubawie oraz prywatnych gabinetów lekarskich i stomatologicznych.

9.1. Podstawowa opieka zdrowotna

Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Zakład Opieki Zdrowotnej - Miejski Ośrodek Zdrowia zlokalizowany przy ul. Rzepnikowskiego 20. Jest to podmiot publiczny podstawowej opieki zdrowotnej. Pod opieką ZOZ - MOZ w Lubawie jest 13 240 pacjentów. W poradni ogólnej zatrudnionych jest 8 lekarzy, a w poradni pediatrycznej 4 lekarzy. Na jeden pełny etat lekarza w Ośrodku przypada około 2000 pacjentów. Według wymogów NFZ na jeden etat lekarza może przypadać aktywna lista 2 500 pacjentów. Ponadto ZOZ - MOZ w Lubawie zatrudnia 11 pielęgniarek i 2 położne. Do 4 pielęgniarek środowiskowych zapisanych jest 11 138 pacjentów, do 2 położnych środowiskowych 6 822 pacjentek, a 3 pielęgniarki obsługują szkołę średnią i podstawową w Lubawie oraz szkoły wiejskie w gminie Lubawa - razem 2 657 osób. Ilość osób przypisanych do każdej osoby z personelu medycznego jest zgodna z wymogami NFZ. W przychodni zatrudnione są 2 rejestratorki medyczne i 1 koordynator opieki. Rocznie udzielanych jest około 58 000 porad lekarskich.

W 2017 roku uruchomiono program profilaktycznych szczepień zdrowotnych przeciw grypie przeznaczony dla mieszkańców miasta Lubawa, którzy ukończyli 60 r. ż. Wprowadzony został w życie Uchwałą Nr XXXI/270/2017 Rady Miasta Lubawa z dnia 24 maja 2017 r. w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego programu szczepień profilaktycznych przeciw grypie „GRYPA 60+”. Na podstawie Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2023 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych osoby powyżej 65 roku życia otrzymały szczepienia bezpłatnie. Z gminnego programu w roku 2024 r. skorzystało 39 osób w wieku 60 - 65 lat.

24 maja 2017 r. podjęta została Uchwała Nr XXXI/269/2017 Rady Miasta Lubawa w sprawie przyjęcia do realizacji Gminnego programu szczepień profilaktycznych przeciw zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV). Szczepienia realizowane są w cyklu dwudawkowym (druga dawka podawana jest po 6 miesiącach od przyjęcia pierwszej dawki). Do szczepień z rocznika 2010 przystąpiło 50 dziewcząt i 43 chłopców. Cykl szczepień zakończył się w 2023 r.

9.2. Specjalistyczna opieka zdrowotna

Specjalistyczna opieka zdrowotna nie jest zadaniem własnym gminy. Świadczona jest przede wszystkim przez dwie placówki: Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego w Iławie oraz Powiatowy Szpital w Nowym Mieście Lubawskim. Na terenie miasta funkcjonuje również Niepubliczny Zakład Opieki Długoterminowej p.w. „Szpital św. Jerzego”, który posiada wpis do Warmińsko - Mazurskiego Centrum Zdrowia Publicznego i zajmuje się przede wszystkim pacjentami starszymi przewlekle chorymi. Od kilku lat bardzo dużym problemem Lubawy był brak usług ambulatoryjnych dla mieszkańców Lubawy.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, samorząd miasta uruchomił 8 września 2018 roku weekendową bezpłatną opiekę medyczną dla mieszkańców miasta w ramach realizacji zadania: Poprawa dostępności mieszkańców Miasta Lubawa do usług medycznych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej lekarskiej i pielęgniarskiej, która była kontynuowana również w 2024 roku. Usługę realizował Zakład Opieki Zdrowotnej Miejski Ośrodek Zdrowia w soboty i niedziele w godz. 10.00 do 18.00.

Wykaz usług w 2024 roku przedstawia poniższa tabela:

2024	porady lekarskie	porady pielęgniarskie
styczeń	150	54
luty	243	57
marzec	205	67
kwiecień	167	88
maj	141	72
czerwiec	165	71
lipiec	128	54
sierpień	135	92
wrzesień	164	81
październik	158	74
listopad	211	82
grudzień	265	71

10. Bezpieczeństwo publiczne

W roku 2024 Gmina Miejska Lubawa zakupiła 5 sztuk Defibrylatorów AED, 5 szt. Kapsuły zabezpieczających defibrylatory wraz z tablicami informacyjnymi z napisem AED oraz algorytmem postępowania na potrzeby bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lubawa. Koszt zakupu wyniósł 35 000,00 zł. Defibrylatory są rozmieszczone w następujących lokalizacjach: na budynku Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika przy ulicy Rzepnikowskiego 7 oraz przy ul. Św. Barbary 45, na budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej, Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Ośrodka Sportu i Rekreacji.

10.1. Współpraca z Policją

W roku 2024 r. Urząd Miasta Lubawa przekazał środki finansowe w kwocie 40 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu pojazdu służbowego dla Komisariatu Policji w Lubawie oraz środki finansowe w kwocie 2 000 zł ze wskazaniem na naprawę bram wjazdowych do garażu dla Komisariatu Policji w Lubawie.

Stan etatowy Komisariatu Policji w Lubawie w 2024 r. wynosił 20 etatów policyjnych oraz 1 etat cywilny, w tym:

- komendant jednostki,
- kierownik Ognia Patrolowo - Interwencyjnego,
- 9 funkcjonariuszy Ognia Patrolowo - Interwencyjnego,
- 3 funkcjonariuszy Zespołu ds. Kryminalnych,
- 2 funkcjonariuszy Zespołu ds. Wykroczeń,

- 4 funkcjonariuszy Zespołu Dzielnicowych (2 dzielnicowych miejskich i 2 dzielnicowych obsługujących teren gminy Lubawa).

W 2024 r. Komisariat Policji w Lubawie dysponował 2 radiowozami oznakowanymi marki Opel Astra rok produkcji 2017 oraz 2 radiowozami oznakowanym marki KIA Sportage z 2022 r. oraz Kia Ceed z 2023 r. W grudniu 2024 r. został przekazany do Komisariatu Policji w Lubawie nowy radiowóz oznakowany marki KIA Ceed kombi.

W roku 2024 r. odnotowano nieznaczny spadek liczby stwierdzonych przestępstw ze 140 w roku 2023 do 133. W ostatnich latach miasto Lubawa dynamicznie się rozwija i zauważalny jest napływ nowych mieszkańców, a to skutkuje dużą ilością przeprowadzonych interwencji. W 2024 r. na terenie miasta i gminy Lubawa przeprowadzonych zostało 4 341 interwencji, co daje średnią liczbę 12 interwencji na dobę.

Mając na uwadze zwiększenie liczby zaistniałych przestępstw i ilość przeprowadzonych interwencji w najbliższych latach koniecznym będzie powiększenie stanu etatowego Komisariatu Policji w Lubawie.

10.2. Ochotnicza Straż Pożarna

W 2024 roku OSP w Lubawie dysponowała następującymi zasobami:

- kadrowymi - 37 strażaków czynnych posiadających odpowiednie wyszkolenie oraz badania lekarskie,
- sprzętowymi - 5 pojazdów: RENAULT MDB3 (gaśniczy, zbiornik wodny, autopompa), SCANIA P340 (gaśniczy, ciężki, zbiornik wodny, autopompa), PEUGEOT BOXER (gaśniczy, lekki, zbiornik wodny, autopompa, sprzęt ratownictwa technicznego), MAN SHD23 (podnośnik), PEUGEOT TRAFIC (bus).

OSP uczestniczyła w 129 akcjach ratunkowych, w tym w gaszeniu pożarów 33 razy, a w likwidacji miejscowych zagrożeń 78 razy, 18 razy alarmy okazały się fałszywymi.

W roku 2024 r. została utworzona Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza działająca przy Ochotniczej Straży Pożarnej licząca 30 członków oraz dwóch opiekunów. Ochotnicza Straż Pożarna podejmowała działania na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców, w tym zabezpieczenie Lubawskiego Kryterium Ulicznego, biegu „Lubawska Dycha” oraz Dni Lubawy. Realizowała również pokazy podnoszące świadomość w zakresie udzielania pierwszej pomocy m.in. dla Lubawskiej Akademii Piłkarskiej, Żłobka Miejskiego „Akademia Maluszka” oraz dla Przedszkola Miejskiego.

W 2024 roku Gmina Miejska Lubawa współfinansowała zakup kamery termowizyjnej Flir K55 na kwotę 27 800,00 zł oraz zakup sprężarki na kwotę 57 000,00 zł. Ponadto Ochotnicza Straż Pożarna stała się beneficjentem rządowego projektu „Bitwa o remizy”, zdobywając wyróżnienie za najwyższą frekwencję wyborczą w gminie. Projekt nosił nazwę „Dofinansowanie OSP na zadania związane z ochroną ludności i ratownictwem”. Dzięki temu wsparciu jednostka otrzymała nowoczesny sprzęt o łącznej wartości 543 563,98 zł, który znacząco poprawił jej funkcjonowanie. W ramach tego dofinansowania zakupiono między innymi: sprzęt ochrony indywidualnej dla strażaków, w tym obuwie specjalistyczne, ubrania ochronne, hełmy, odzież termoaktywną oraz butle do aparatów powietrznych, sprzęt do walki z pożarami i reagowania na miejscowe zagrożenia, taki jak drabina, prądownice wodne i pianowe, środek pianotwórczy, szperacz poszukiwawczy oraz wyciągarka samochodowa

z osprzętem, a także sprzęt łączności w postaci radiotelefonów. Dodatkowo zakupiono przyczepkę transportową NIEWIADOW BD 750.

10.3. Monitoring miejski

W roku 2024 został zakupiony serwer rejestrujący nagrania monitoringu w celu podłączenia nowych kamer. We wrześniu wykonano także przegląd obecnego systemu monitoringu wraz z czyszczeniem kamer. Łącznie na koniec roku 2024 sieć monitoringu w mieście liczyła 86 kamer.

11. Pomoc społeczna

11.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Polityka pomocy społecznej to zinstytucjonalizowany system działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ma na celu udzielenie świadczeń, ale także rozwój usług, które spowodują zmianę ich sytuacji materialnej i społecznej. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku realizował zadania w oparciu o następujące akty prawne: ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz inne akty wykonawcze do w/w ustaw. Dokumentem wiodącym, na bazie którego opracowywane są programy pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także inne mające na celu integrację osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka, jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubawa na lata 2022-2026 przyjęta Uchwałą Nr XLII/367/2022 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 czerwca 2022 r.

Środki na realizację zadań pomocy Ośrodka dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z: budżetu gminy, budżetu państwa, funduszu pomocy, funduszu pracy oraz dotacji pozabudżetowych. Budżet na realizację zadań Ośrodka w 2024 r. wynosił 10.610.830,69 zł, z czego wykonano 10.416.088,85 zł, co stanowi 98,16 %. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej swoim zasięgiem obejmuje teren Gminy Miejskiej Lubawa podzielony na 6 rejonów opiekuńczych, w których pracuje 2 starszych specjalistów pracy socjalnej, w tym 1 koordynator, 1 specjalista pracy socjalnej oraz 2 starszych pracowników socjalnych, 1 pracownik socjalny. W 2024 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 967 wniosków o przyznanie pomocy, w tym 5 wniosków obywateli Ukrainy. Pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pracy socjalnej objęto łącznie 543 rodzin (936 osób w rodzinach), w tym 233 rodzin (327 osób) skorzystało wyłącznie z pracy socjalnej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia i innych przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności, które uzasadniają udzielenie pomocy społecznej. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej w roku 2024 była

m.in. długotrwała lub ciężka choroba dla 191 rodzin (274 osób), ubóstwo dla 138 rodzin (284 osób), bezrobocie dla 87 rodzin (174 osób), bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych dla 63 rodzin (285 osób), niepełnosprawność dla 66 rodzin (110 osób), alkoholizm dla 19 rodzin (22 osób), bezdomność dla 21 rodzin (21 osób), przemoc dla 36 rodzin (127 osób), trudności po opuszczeniu zakładu karnego dla 13 rodzin (14 osób). W 2024 roku MOPS realizował następujące świadczenia pieniężne: zasiłki okresowe dla 142 rodzin (296 osób) na kwotę 362 968,21 zł, 284 zasiłków stałych dla osób z tytułu wieku lub niepełnosprawności dla 32 osób na kwotę 245 354,81 zł wraz ze składkami zdrowotnymi dla 26 osób na kwotę 19.592,77 zł, zasiłki celowe dla 201 osób, (w tym dla 42 osób zasiłki celowe specjalne i 168 osób zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028) na łączną kwotę 191 661,89 zł. Wśród świadczeń niepieniężnych objęto wsparciem w następujących formach: opłata za pobyt w domu pomocy społecznej dla 15 osób na kwotę 488 462,80 zł, schronienie w schronisku dla osób bezdomnych dla 2 osób i schronisku dla osób bezdomnych na kwotę 18 003,20 zł, usługi opiekuńczymi dla 90 osób na kwotę 1 247 220 zł, w tym usługami sąsiedzkimi dla 10 osób na kwotę 36 592 zł (z dotacji w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok), usługami w ramach Programu 75+ dla 45 osób na kwotę 533 787,20 zł (z dotacji 293 284 zł) oraz specjalistycznymi usługami w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla 4 dzieci na kwotę 18 003,20 zł.

W ramach realizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa ze środków w ramach Funduszu Pomocy Ośrodek objął pomocą obywateli Ukrainy przebywających na terenie miasta Lubawa. Pomocy udzielono 2 uczniom szkół podstawowych oraz 1 dziecku w przedszkolu w formie zapewnienia jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole na kwotę 4 037,40 zł. Wyplacono również jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł dla 10 obywateli Ukrainy przebywającym na terenie miasta, które wraz z kosztami obsługi wyniosło 3 060,00 zł. Realizowano również świadczenia rodzinne dla 9 obywateli Ukrainy, na które wydatkowano 40 727,06 zł. Realizowano świadczenia na podstawie art. 10 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, tj. pomoc w wysokości 40 zł na osobę dziennie dla właścicieli mieszkań, którzy zapewnili zakwaterowanie i wyżywienie 350 obywatelom Ukrainy. Wydatki wraz z kosztami obsługi to kwota w wysokości 223 968,87 zł.

Działalność MOPS opiera się również na realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna i świadczeń alimentacyjnych. Z upoważnienia Burmistrza Miasta Lubawa Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. W ramach świadczeń rodzinnych wypłacane są zasiłki oraz przysługujące do zasiłku rodzinnego dodatki. W 2024 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 349 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Na realizację świadczeń wydatkowano (łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, zwroty za 2024 r. wraz z kosztami obsługi) 4 896 103,77 zł, z tego: z dotacji celowej na zadania zlecone 4 813 779,49 zł, ze środków własnych 82 324,28 zł. Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekunów Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacono za 42 osoby na kwotę 334 646,98 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za 30 osób na kwotę

75 275,46 zł. Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów Ośrodek przyznał i wypłacił 41 zasiłków dla opiekunów na kwotę 25.420 zł. Łączny koszt ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne wraz z kosztami obsługi wyniósł 31 766,14 zł. W 2024 roku wydano 24 decyzji dotyczących świadczenia rodzicielskiego i wypłacono 231 świadczeń na kwotę 212 662,60 zł. Łączny koszt wraz z kosztami obsługi wyniósł Ośrodek 213.382,60 zł. Realizując w 2024 roku zadanie w ramach ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, MOPS wypłacił 4 świadczenia w wysokości 16 000,00 zł. Koszt obsługi zadania wyniósł 494,88 zł. Ośrodek realizuje postępowanie dot. przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2024 r. wpłynęło 72 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Na wypłatę 845 świadczeń z funduszu alimentacyjnego (pomniejszone o zwroty) wraz z kosztem obsługi wydatkowano kwotę 425.884,65 zł.

Oprócz wypłaty świadczeń pieniężnych i niepieniężnych Ośrodek skupia się na działaniach przedstawionych w następujących programach: Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2024 - 2026, Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2023 - 2027, Programie wieloletnim „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028, Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027- Podprogram 2023 Programie „Korpus Wsparcia Seniora na rok 2024”, Programie „Opieka wytechnieniowa”- edycja 2024, Programie „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”- edycja 2024, Programie „Opieka 75+”, „Teleopieka”.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2024 - 2026 został przyjęty Uchwałą Nr LXIII/534/2023 Rady Miasta Lubawa z dnia 20 grudnia 2023 roku. Cel główny programu wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej prowadzące do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania w Gminie Miejskiej Lubawa. Cele szczegółowe obejmują: zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, kształtowanie i wzmacnianie umiejętności opiekuńczo - wychowawczej rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa rodzin, dzieci i młodzieży. Adresatami Programu są w szczególności rodziny przeżywające chwilowe trudności opiekuńczo - wychowawcze, rodziny dysfunkcyjne, rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, rodziny z ograniczoną lub pozbawioną władzą rodzicielską, rodziny wyrażające chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

W ramach realizacji zadań Ustawy z dnia 9 czerwca 2021 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek w 2024 roku zatrudniał 2 asystentów rodziny. W okresie realizacji zadania wsparciem objęto łącznie 38 rodziny, (100 osób, w tym 88 dzieci). Łączny koszt zadania wyniósł 212 972,94, z czego 148 702,91 zł to środki z budżetu gminy i dotacja celowa na zadanie własne 14 360,40 oraz 49 909,63 środki z Funduszu Pracy. Ponadto współfinansowano kwotę 150 856,77 zł na pobyt 24 dzieci w rodzinach zastępczych (11 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 11 dzieci w rodzinie niezawodowej, 1 dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej, 1 dziecko w rodzinnym domu dziecka).

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2023 – 2027 przyjęty Uchwałą Nr LXI/522/2023 Rady Miasta Lubawa z dnia 24 listopada 2023 roku ma na celu przeciwdziałanie przemocy domowej, zwiększenie dostępności i skuteczności działań na rzecz osób uwięzionych w przemoc, zapewnienie ochrony osobom jej doznającym oraz edukowanie osób stosujących przemoc. Cel ten jest realizowany za pomocą następujących celów szczegółowych: skoordynowanie działań oraz przepływu informacji wśród jednostek zajmujących się problemem przemocy, zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc, prowadzenie działalności edukacyjnej - informacyjnej i profilaktycznej na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli służb i instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Do realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej powołany jest Miejski Zespół Interdyscyplinarny na rzecz zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy adekwatnej do skali problemu przemocy domowej i wsparcia oraz powstaniem zintegrowanego systemu profilaktyki i ograniczenia problemu przemocy domowej. Celem funkcjonowania Zespołu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony osób doznających przemocy domowej oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie miasta Lubawa. MZI stanowi element systemu przeciwdziałania przemocy domowej i stanowi metodę pracy opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji i podmiotów. Zgodnie z przepisami w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele 15 kluczowych instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy ofiarom, izolacji sprawców, a także profilaktyki przemocy domowej, którzy w ramach swoich obowiązków służbowych i zawodowych wykonują przedmiotowe zadania na rzecz mieszkańców Lubawy. W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 36 Niebieskich Kart, w tym 15 z Komisariatu Policji w Lubawie, 3 z komisariatów Policji innych gmin, 10 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 5 z placówek oświaty oraz 3 z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie. Odbyło się 7 posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 158 posiedzenia grup diagnostyczno - pomocowych.

Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 - 2028”. Ośrodek realizował Program, którego celem strategicznym jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Koszt programu w 2024 r. wyniósł 260 000 zł, w tym 52 000 zł środki własne i 208 000 zł środki z dotacji celowej na zadania własne. W ramach Programu pomocą w formie gorącego posiłku dla dzieci w szkole i w przedszkolu objęto 142 osób na kwotę 154 659,91 zł (30 939,43 zł środki własne i 123 720,48 zł dotacja rządowa). Pomocą w formie zasiłku celowego i świadczeń objęto 167 rodzin (362 osób) na kwotę 105 340,09 zł (21 061,57 zł środki własne i 84 279,52 zł dotacja rządowa).

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027 - Podprogram 2023. W 2024 roku Ośrodek rozdysponował pomoc żywnością z Banku Żywności w Olsztynie dla 372 osób z terenu miasta Lubawa, w ilości 25 223 sztuk. Oprócz wsparcia żywnościowego

w ramach działań towarzyszących w ramach Programu w dniu 5 września 2024 r. w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej przeprowadzono warsztaty kulinarne dla 13 osób objętych pomocą żywnościową.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 r. Ośrodek realizował program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024 na podstawie Uchwały LXIV/543/2024 Rady Miasta Lubawa z dnia 26 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia Miejskiego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Miejskiej Lubawa na 2024 r. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 67 252,00 zł (Moduł I 32 421,00 zł, Moduł II 34 831 zł). Całkowity koszt Programu w tym 20 % kosztu własnego to kwota 84.065,09 zł, w tym 40.526,25 zł na Moduł I i 43.538,84 zł na Moduł II. Adresatami programu było 46 seniorów w wieku 60 lat i więcej mieszkających w Lubawie, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie mogą zapewnić im wystarczającego wsparcia. Program obejmował dwa moduły: Moduł I, którego celem było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług sąsiedzkich oraz Moduł II, którego celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do „opieki na odległość” poprzez zakup tzw. opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi. W ramach Modułu I pomocą objęto 11 seniorów w formie 624 godzin usług sąsiedzkich. W ramach Modułu II kontynuowano wsparcie dla 35 seniorów oraz w 2024 roku zakupiono 18 nowych opasek bezpieczeństwa.

Program „Opieka wytnieniowa” - edycja 2024 r. Ośrodek realizował program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytnieniowa” - edycja 2024 ze środków Funduszu Solidarnościowego. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 165 833,64 zł, z której wydatkował kwotę 164 363,07 zł, w tym 161 111,43 na realizację usługi oraz 3 251,64 na koszty obsługi. Usługa opieki wytnieniowej w ramach pobytu dziennego została zrealizowana w okresie od maja do grudnia 2024 r. dla 15 rodziców/opiekunów osób z niepełnosprawnością, w tym 14 rodziców/opiekunów osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 1 rodzica/dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności. Usługą objęto 15 osób z niepełnosprawnością, w tym 14 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i jedno dziecko z niepełnosprawnością. Łącznie zrealizowano 3.288 godzin usługi, w tym 3.088 godzin usługi dla opiekunów/ rodziców osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i 200 godzin dla rodziców/ opiekunów dzieci do 16 r. życia z niepełnosprawnością. Wsparcie w ramach Programu było bezpłatne.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2024. Ośrodek realizował program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2024 ze środków Funduszu Solidarnościowego. Na realizację Programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 359 329,68 zł, z której wydatkował kwotę w wysokości 358 888,49 zł, w tym 351 842,81 na realizację usługi oraz 7 045,68 na koszty obsługi Programu. W ramach realizacji usługi asystentury osobistej wydatkowano 351 842,81 zł w tym 343 999,72 zł na koszty wynagrodzenia, 6.124 zł na zakup biletów i kosztów przejazdów, 1 719,09 zł na koszt ubezpieczeń OC i NNW. Usługa asystencji

osobistej została zrealizowana w okresie od maja do grudnia 2024 r. dla 25 osób niepełnosprawnych, w tym 11 osób niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 8 osób niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem, 2 osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 1 osoby niepełnosprawnej z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności oraz 3 dzieci w wieku do ukończenia 16 r. życia. Zrealizowano łącznie 8.600 godzin usługi, w tym 3 890 dla osób niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 3150 godzin dla niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem, 480 godzin dla osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 270 godzin dla osoby niepełnosprawnej z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności, 810 godzin dla dzieci w wieku do ukończenia 16 r. życia. Wsparcie w ramach Programu było bezpłatne.

Program „Opieka 75+. Ośrodek realizował Program w ramach Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka 75+ na rok 2024”. Na realizację programu w 2024 roku Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 293 284 zł, zaś całkowity koszt Programu wyniósł 533 782,20 zł. W ramach Programu wsparcie udzielono 45 osobom samotnym w wieku 75 lat i więcej (w tym 31 osób kontynuowało pomoc z lat poprzednich, 9 osób po raz pierwszy zostało objętych tą formą usług, a u 5 osób zwiększona została liczba świadczonych godzin usług). Celem Programu było zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75+ i więcej. Środki finansowe z Programu mogą być przeznaczone wyłącznie na zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób które już korzystają z takich usług lub osób, które dotychczas ich nie otrzymywały.

Teleopieka. Ośrodek kontynuował realizację projektu realizowany od 2018 r. w ramach „Pilotażowego programu wdrażania usług teleopiekuńczych w wybranych gminach województwa warmińsko - mazurskiego w 2018 roku”. Dzięki projektowi zakupiono 20 urządzeń SOS, w tym 10 telefonów stacjonarnych i 10 telefonów komórkowych. W 2024 r. kontynuowano wsparcie dla 14 osób samotnych mieszkających na terenie miasta, które ukończyły 60 lat życia i mają ograniczonej zdolności samoobsługi spowodowanej wiekiem lub niepełnosprawnością. Usługa polega na elektronicznym całodobowym monitoringu i przyznaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób uprawnionych do korzystania z usługi w miejscu zamieszkania. Wydatki związane z tym zadaniem w 2024 r. to kwota 5 888,00 zł.

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej włączył się w realizację różnego rodzaju projektów i inicjatyw, współpracując z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Warmińsko - Mazurskie Dni Rodziny. Ośrodek włączył się w XXVI Warmińsko - Mazurskich Dni Rodziny pn. „Dobro rodziny czy nadgodziny” w ramach których zorganizował konkursy: IV Miejski Konkurs Plastyczny i Grafiki Komputerowej, IV Miejski Konkurs Fotograficzny oraz III Miejski Konkurs na Słuchowisko Rodzinne. Konkursy skierowane były do dzieci, młodzieży oraz rodzin z terenu Miasta Lubawa. Patronat nad konkursami objął Burmistrz Miasta Lubawa. Konkursy zorganizowane zostały we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie, Lubawskim Centrum Aktywności

Spółecznej, Przedszkolem Miejskim, Szkołą Podstawową im. Mikołaja Kopernika oraz Zespołem Szkół. Spośród 23 prac plastycznych, 3 prac fotograficznych oraz dwóch nadesłanych słuchowisk w dniu 5 czerwca 2024 r. Komisja konkursowa w składzie: Katarzyna Żuchowska, Iwona Pruchniewska, Robert Swat wyłoniła najlepsze prace. Wręczenie nagród odbyło się w dniu 16 czerwca 2024 r. na Rodzinnym Pikniku Integracyjnym w OSiR zorganizowanym we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Prace konkursowe zostały zaprezentowane na wystawie w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej w dniach od 13 do 24 czerwca 2024 r. Dziesięć wybranych prac spełniających wymogi Regulaminu XX Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego i Grafiki Komputerowej „Dobro Rodziny czy nadgodziny” została przesłana na etap wojewódzki.

Organizacja kolonii letnich ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie. W okresie od 18.07. do 24.07.2024 r. 5 dzieci z terenu miasta skorzystała z wypoczynku letniego w miejscowości Połczyn Zdrój organizowanego przez Leszek Konkur Polskie Towarzystwo Krajoznawcze z Zielonej Góry.

Współpraca z Fundacją ICHTHYS z Ostródy, w ramach której w dniu 14 grudnia 2024 r. Ośrodek zorganizował przedświąteczne spotkanie pod nazwą „Spotkanie Adwentowe”, podczas którego został przedstawiony program artystyczny, a 101 dzieciom wręczono świąteczne upominki.

W ramach współpracy z Centrum Psychiatrii ANIMA od listopada 2023 do kwietnia 2024 r. Ośrodek wśród 15 osób przeprowadził rekrutację do grupy edukacyjno – terapeutycznej dla kobiet doświadczających przemocy domowej. Siedmioosobowa grupa wsparcia ma spotkania w czwartki w godzinach popołudniowych na terenie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej. Celem spotkań jest psychoedukacja mającą na celu zwiększenie świadomości uczestniczek na temat mechanizmów i skutków doświadczania przemocy domowej.

Kampania „Biała Wstążka”. Ośrodek we współpracy z Burmistrzem Miasta Lubawa i Komendantem Komisariatu Policji realizował działania w ramach kampanii trwającej od 21. listopada do 10. grudnia 2024 r. W dniach 21. listopada do 5. grudnia 2024 r. przeprowadzono Konkurs Międzyklasowy dla klas IV-VI uczniów Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika na przygotowanie plakatu pt. „Słowa też ranią – STOP HEJTOWI”. 9. grudnia 2024 r. Komisja Konkursowa wybrała laureatów konkursu, którzy w ramach nagrody w dniu 17 grudnia 2024 r. obejrzeli seans filmowy w Kinie Pokój w Lubawie - Vaiana 2. W dniu 29. listopada 2024 r. podczas sesji Rady Miasta w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej odbyła się inauguracja kampanii polegająca na przypinaniu białych wstążek radnym. W dniu 6. grudnia 2024 r. w godz. 10.00 - 13.00 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach „Otwartych Drzwi” odbył się dyżur specjalisty z zakresu przeciwdziałania przemocy - zastępcy Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz dzielnicowego Komisariatu Policji w Lubawie.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia.

Dane przedstawione w Raporcie przedstawiają w sposób skrótowy działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Szczegółowe informacje zostały zawarte w „Sprawozdaniu z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie za rok 2024”.

11.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy wyodrębniony został ze struktur Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie z dniem 1 stycznia 2013 r. Prowadzony jest jako zadanie zlecone miastu i działa na mocy Uchwały Nr XIX/203/2012 Rady Miasta Lubawa z dnia 31 października 2012 r. jako samodzielna jednostka budżetowa.

Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonuje w oparciu o Statut, Regulamin organizacyjny, plany pracy, ramowy program działalności (typ A i typ B), a także ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283), Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r., poz. 249) i Zarządzenie Nr 408 Wojewody Warmińsko - Mazurskiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko – mazurskim.

Dom przeznaczony jest dla osób:

- typ A - przewlekłe psychicznie chorych,
- typ B - z niepełnosprawnością intelektualną.

Statutowa ilość miejsc w roku 2024 wyniosła 32, natomiast liczba uczestników wg wydanych decyzji administracyjnych - 35 osób, w tym: 8 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi,

- typ A - 8 osób, - typ B - 27 osób.

Liczba uczestników Domu na dzień 31.12.2024 r. - 32 osoby.

Dom obejmował opieką mieszkańców z terenu miasta (30 osób) i gminy Lubawa (5 osób) na podstawie wydanych decyzji administracyjnych. Działał 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie w godzinach od 7.00 - 15.00, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie prowadzone były zajęcia wspierająco - aktywizujące z uczestnikami. Natomiast pozostały czas przeznaczono na czynności porządkowe, w tym czynności myjąco - dezynfekujące, organizacyjne oraz przygotowanie do zajęć i uzupełnianie prowadzonej dokumentacji. Środowiskowy Dom Samopomocy funkcjonował z 10 - dniową przerwą (dni robocze) w czasie ferii letnich w okresie od 15 lipca 2024 r. do 26 lipca 2024 r. W czasie przerwy letniej, uczestnicy ŚDS wymagający dodatkowego wsparcia, zostali odpowiednio zabezpieczeni w formie tj. umożliwienie dostępu do korzystania z codziennego ciepłego posiłku bądź możliwość realizacji bieżących zakupów.

Działalność Domu skupia się przede wszystkim na:

- promowaniu zdrowia, w tym zdrowia psychicznego i zapobieganiu nawrotom choroby oraz wsparciu w zakresie zapewnienia uczestnikom pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- treningu funkcjonowania w codziennym życiu, w tym: treningu dbałości o wygląd zewnętrzny, treningu nauki higieny, treningu kulinarnym, treningu umiejętności praktycznych, treningu gospodarowania własnymi środkami finansowymi,
- treningu umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, w tym: kształtowaniu pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, w instytucjach kultury, jak również z innymi uczestnikami ŚDS,

- treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej,
- treningu umiejętności spędzania czasu wolnego, obejmujący szeroki wachlarz aktywności, dzięki którym uczestnicy poszerzają i rozwijają zainteresowania, pasje oraz zdolności, adekwatnie do możliwości i predyspozycji, jak również udział w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych,
- poradnictwie psychologicznym,
- pomocy w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym: uzgadnianiu i pilnowaniu terminów wizyt u lekarza, pomocy w zakupie leków, pomocy w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia, kształtowaniu właściwych postaw i zachowań prozdrowotnych,
- sprawowaniu niezbędnej opieki nad uczestnikami,
- prowadzeniu terapii ruchowej, w tym zajęć sportowych, turystyce i rekreacji,
- umożliwieniu uczestnikom spożywanie gorącego posiłku, przygotowanego w ramach kulinarnego,
- innych formach postępowania przygotowujących do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęciu zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy,
- zapewnieniu godnego traktowania osób niepełnosprawnych,
- zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- zapewnieniu bezpieczeństwa uczestnikom podczas ich pobytu w Domu.

W 2024 roku Środowiskowy Dom Samopomocy realizował następujące funkcje:

- ochrona zdrowia, bezpieczeństwo i higiena pracy, w tym: czuwanie nad zdrowiem i bezpieczeństwem uczestników, bieżące monitorowanie sytuacji życiowej i zdrowotnej podopiecznych, wdrażanie prawidłowych nawyków porządkowo-higienicznych, zapoznanie oraz przestrzeganie podstawowych zasad BHP, zapewnienie opieki przedmedycznej oraz specjalistycznej (psycholog), pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- wspierająco - aktywizującą, w tym: prowadzenie dokumentacji indywidualnej i zbiorczej uczestników, prowadzenie treningów umiejętności społecznych oraz zajęć wspierająco - aktywizujących, organizowanie wyjazdów, wyjść, warsztatów i spotkań integracyjnych, świętowanie urodzin uczestników i świąt okolicznościowych, uczestnictwo w życiu lokalnym i ponadlokalnym,
- współpraca z rodzinami, opiekunami i innymi osobami bliskimi uczestników, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Lubawa oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie, Miejskim Ośrodkiem Zdrowia, Poradnią Zdrowia Psychicznego w Iławie oraz innymi poradniami specjalistycznymi, organizacjami pozarządowymi, Miejskim Ośrodkiem Kultury oraz innymi miejskimi jednostkami organizacyjnymi, jak również z innymi osobami oraz jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych,

- organizacja pracy, m.in.: podnoszenie wiedzy i umiejętności personelu poprzez organizację szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych, czuwanie nad prawidłowym przebiegiem pracy, prowadzenie dokumentacji, bieżące zakupy.

W roku 2024 uczestnicy ŚDS wzięli udział w 50 działaniach aktywizujących społecznie, kulturowo i sportowo - rekreacyjnie. Ponadto prowadzono działania informacyjno - edukacyjne na temat zdrowia psychicznego oraz zdrowego stylu życia, które na bieżąco realizowane były przez zespół wspierająco - aktywizujący Domu oraz psychologa wg potrzeb. W 2024 r. psycholog ŚDS przeprowadził 553 rozmowy wspierające z podopiecznymi Ośrodka.

W Środowiskowym Domu Samopomocy na dzień 31.12.2024 r. zatrudnionych było 8 pracowników w ramach 7,75 etatu, na podstawie umowy o pracę na poszczególnych stanowiskach pracy:

- kierownik, 1 osoba - 1 etat,
- główny księgowy, 1 osoba - 0,75 etatu,
- terapeuta, 4 osoby - 4 etaty,
- opiekun, 2 osoby - 2 etaty.

Ponadto w roku 2024 pracę w ramach umowy zlecenia świadczyli: psycholog, informatyk, sprzątaczką.

W 2024 roku na funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy przeznaczono budżet w wysokości: 1.044.110,75 zł z tego z budżetu wojewody: - 1.044.110,75 zł, w tym:

- 925.287,00 zł - dotacja na bieżącą działalność,
- 63.979,29 zł - dotacja przyznana w ramach Rządowego programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za Życiem” - zwiększenie stawki na jednego uczestnika ŚDS ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- 54.844,46 zł - dotacja celowa - dodatki motywacyjne.

Nadrzędnym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy było podnoszenie jakości życia podopiecznych Domu i zapewnienie im oparcia społecznego poprzez stworzenie warunków zapewniających uczestnikom zaspokajanie indywidualnych potrzeb społecznych, poznawczych, życiowych, ukierunkowanych na naukę, podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w środowisku społecznym i rodzinnym. Realizacja zadań niezbędnych do aktywizacji i nauki, jak również realizacja usług opiekuńczych i specjalistycznych, prowadzona była zgodnie z obowiązującą dokumentacją.

Efektem prowadzonej działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Lubawie jest stworzenie takiego miejsca, w którym uczestnik ma poczucie akceptacji, bezpieczeństwa, szacunku i zrozumienia. W wyniku czego, wzmacnia poczucie własnej wartości oraz samoakceptacji, uczy się radzić sobie z problemami życia codziennego, a tym samym potrafi lepiej funkcjonować w chorobie.

Natomiast efektem prowadzonych treningów wspierająco - aktywizujących jest zwiększanie samodzielności podopiecznych w ich funkcjonowaniu w życiu codziennym, poprawa komunikacji interpersonalnej, integracji w grupie, rozwijanie zainteresowań, zdolności oraz ukrytych talentów, a tym samym odkrywanie nowych sposobów spędzania czasu wolnego. Poprzez treningi osoby niepełnosprawne stają się bardziej samodzielnie, zaradne i aktywne, co w rezultacie przekłada się na lepsze relacje, zarówno w rodzinie, jak i w funkcjonowaniu w społeczeństwie.

12. Oświata

W niniejszym Raporcie znajdują się ogólne dane dotyczące placówek oświatowych. Szczegółowe informacje można znaleźć w corocznie przygotowywanej i przedkładanej Radzie Miasta do akceptacji w terminie do 31. października danego roku „Informacji o stanie realizacji zadań oświatowych miasta Lubawa”. Obowiązek ten wynika z art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe.

12.1. Przedszkola

Edukację przedszkolną do końca sierpnia 2024 r. zapewniały trzy placówki: jedna publiczna oraz dwie niepubliczne. Z końcem sierpnia 2024 r. obie placówki niepubliczne: Niepubliczne Przedszkole „Smerfolandia” oraz „Niepubliczne Przedszkole „Bajkolandia” zakończyły swoją działalność. Z dniem 1 września 2024 r. działalność rozpoczęło Przedszkole Publiczne „Bajkolandia” zlokalizowane przy ul. Rzepnikowskiego 26. Tym samym od września 2024 r. edukację przedszkolną w Lubawie zapewniają dwie placówki oświatowe, które zaspokajają podstawowe potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Ilość dzieci w przedszkolach – stan na 30 września 2024 r. na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej.

Przedszkole	Razem
Przedszkole Miejskie	314
Przedszkole Publiczne „Bajkolandia”	248

Przedszkole Miejskie zlokalizowane jest w dwóch budynkach. Główna siedziba mieści się przy ul. Rzepnikowskiego 9, natomiast dodatkowe oddziały w Szkole Podstawowej im. M. Kopernika przy ul. Rzepnikowskiego 7. Do głównych zadań przedszkola publicznego należy realizowanie celów i zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych i organizowanie swojej działalności w sposób dostosowany do potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci, pozostając we współpracy z rodzicami i otaczającym środowiskiem. Przedszkole funkcjonuje w oparciu o statut, w równej mierze pełni zadania opiekuńcze, wychowawcze, jak i kształcące. Cele wychowania przedszkolnego realizowane są w obszarach podstawy programowej. Głównym jest dobre przygotowanie dzieci do podjęcia nauki w szkole poprzez wspieranie ich w rozwoju, w naturalnej ciekawości i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które zapewniają lepsze szanse edukacyjne. Od początku roku szkolnego organizowane były działania zmierzające do wytworzenia przyjaznego dzieciom klimatu, niwelującego stres adaptacyjny przy jednoczesnym wzmacnianiu poczucia bezpieczeństwa. W pracy dydaktyczno - wychowawczej kierowano się przede wszystkim dobrem dziecka, pamiętając o indywidualizacji pracy oraz dostrzeganiu i akceptowaniu dziecka. Nadrzędnym celem jest dobro dziecka, stąd starania o ujednolicenie działań domu i przedszkola. Przedszkole jest placówką otwartą na potrzeby dzieci oraz rodziców. Stwarza możliwość kontaktu każdemu, kto potrzebuje rady i pomocy w działaniach wychowawczych.

Ogólny stan techniczny Przedszkola miejskiego należy uznać za dobry, co jest efektem bieżących napraw, konserwacji budynku i terenu wokół instytucji. Jednostka w 2024 roku

wykonała obowiązkowe przeglądy techniczne. Dokonano napraw: 2 laptopów, wyparzarki, baterii łazienkowych, osłony wentylacyjnej na zewnątrz budynku, kostki polbrukowej. W 2024 roku Przedszkole Miejskie zakupiło: smartfon, telefon komórkowy, kosę spalinową, 4 odkurzacze, 4 radioodtwarzacze, urządzenie wielofunkcyjne, żelazko, 6 mopów płaskich, baterie łazienkowe, zastawy kuchenne, książki dla 6-cio latków, dyplomy dla dzieci, upominki z okazji pasowania na przedszkolaka, pomoce dydaktyczne do sal, materiały biurowe, artykuły przemysłowe, środki chemiczne i sanitarne. Zmodernizowany został placu zabaw na terenie rekreacyjnym Przedszkola. Priorytetem działalności Przedszkola jest wspomaganie rozwoju i edukacji dzieci w zależności od ich indywidualnych potrzeb i możliwości, zmierzające do osiągnięcia stanu gotowości do podjęcia nauki w szkole podstawowej, a także zapewnienie przedszkolakom wszechstronnego rozwoju, bezpieczeństwa, akceptacji i poszanowania ich praw. Przedszkole doskonali jakość pracy poprzez ścisłą współpracę z rodzicami, specjalistami i środowiskiem lokalnym, poszukiwanie nowatorskich metod pracy z dziećmi, rozwój zawodowy nauczycieli, wzbogacanie bazy oraz promowanie placówki. W 2024 roku Przedszkole realizowało dodatkowo programy:

- „Wykorzystywanie gier i zabaw ruchowych na świeżym powietrzu w Przedszkolu Miejskim w Lubawie”. Program poświęcony jest wszechstronnemu rozwojowi fizycznemu dziecka. Został stworzony, by zapewnić warunki do rozwoju fizycznego, bezpiecznego postępowania i zachowań prozdrowotnych;
- „Przyjaciele Zippiego” - to międzynarodowy program promocji zdrowia psychicznego, który kształtuje i rozwija umiejętności psychospołeczne u małych dzieci w wieku 5 - 8 lat;
- Innowacja pedagogiczna „Bąble emocji” - rozwijanie umiejętności społeczno – emocjonalnych;
- Realizacja innowacji pedagogicznej „Kaktusik - Trening Umiejętności Społecznych”;
- Realizacja programu „Skąd się biorą produkty ekologiczne” - współpraca z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Iławie,
- Realizacja programu „Czyste powietrze wokół nas” - współpraca z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Iławie,
- Program „Mały Ekolog”,
- Program Edukacji Regionalnej „Przedszkolaczek - Lubawiaczek”,
- Program adaptacyjny „Idziemy do przedszkola”,
- Program „Organizacja nauki osób niebędących obywatelami polskimi”.
- Program własny z logopedii, ukierunkowany na terapię sygnatyizmu u dzieci.

Wydarzenia zorganizowane przez Przedszkole Miejskie w 2024 r. to: Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, Bal karnawałowy, Dzień Pizzy, Dzień Kota, Dzień dinozaura, Dzień matematyki, Dzień mycia rąk, Dzień kropki, Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami, Walentynki, Światowy Dzień Świadomości Autyzmu, Dzień postaci z bajek, Powitanie wiosny - Dzień Osób z Zespołem Downa „Dzień kolorowej skarpety”, Dzień wody, Akademia z okazji Dnia Kobiet, Obchody Dnia Ziemi, Dzień Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną, Obchody Dnia Mamy i Taty, Dzień Flagi, Dzień Konstytucji 3 Maja, Międzynarodowy Dzień Strażaka, Dzień Dziecka, Pożegnanie dzieci 6-cio letnich, wycieczki i wyjazdy integracyjne do gospodarstw agroturystycznych, Festyn Rodzinny, udział w strefie Cittaslow podczas Dni Lubawy czy Regionalnym Świącie Jabłka.

Akcje społeczne i charytatywne, w których Przedszkole uczestniczyło w 2024r.: Akcja Sprzątanie Świata - POLSKA 2024 pod hasłem „Na straży czystej ziemi”, Akcja „Czyste jeziora i rzeki”- wiosna 2024 pod hasłem Zielone Myślenie Czyste Środowisko, Akcja „Sprzątamy dla Polski”, Akcja „Szkoła do hymnu”, Akcja „Cała Polska czyta dzieciom”, Udział w 32 Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Gromadzenie zużytych baterii, nakrętek, Udział w zbiórce karmy dla schroniska dla bezdomnych zwierząt, Zbiórka elektrośmieci, Udział w czwartej edycji „Akcji Sadzenia Drzew Miododajnych” zorganizowanej przez Wydział Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Iławie.

12.2. Szkoła Podstawowa

Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika zlokalizowana jest w dwóch budynkach przy ul. Rzepnikowskiego 7 i przy ul. Św. Barbary 45. Placówka edukacyjna w ostatnich latach przeszła istotne zmiany i modernizację budynku przy ul. Rzepnikowskiego 7, która miała na celu poprawę jakości nauczania oraz poprawę efektywności energetycznej. Szkoła dysponuje odpowiednimi warunkami do nauki, w tym nowoczesnymi salami lekcyjnymi, biblioteką oraz salą komputerową. Dodatkowo, placówka zapewnia dostęp do boiska sportowego, które jest wykorzystywane zarówno do zajęć wychowania fizycznego, jak i różnego rodzaju wydarzeń sportowych organizowanych w szkole. W budynku przy ul. Św. Barbary 45 dokonano obowiązkowych przeglądów technicznych oraz wykonano drobne prace remontowo - naprawcze związane z bieżącym funkcjonowaniem budynku.

Placówka prowadzi różnorodne działania edukacyjne i wychowawcze, angażuje uczniów w projekty, programy i innowacje. Wśród nich znajdują się projekty takie, jak: Laboratorium przyszłości, Ratownicy czytelnictwa, Ogólnopolski Projekt Edukacyjny, „Świetlica na medal”, „Zabawa Sztuka”, „Czysta woda - zdrowia doda”, Projekt ESA, „Edukacja na cyfrowo”, Edukacja matematyczna z użyciem AI zeszyt ćwiczeń Online, „Szkoła międzypokoleniowa”, Projekt „Polska w niej My”, Szkoła Pełna Talentów, Akademia Puchatka, Projekt „Polska w niej My”, Noc Bibliotek pod hasłem Absurd nie czytać”, Projekt Szkoła Pełna Talentów (LIDL), Program „Akademia Puchatka”, Projekt „Kariera bez barier, IV edycja projektu Tydzień Uczniowskiej Supermocy. Dodatkowo w 2024 szkoła rozpoczęła realizację takich programów, jak: Aktywna Szkoła, Mały Mistrz, Aktywny weekend, Aktywny Orlik, Aktywny do kwadratu, Sportowe talenty, Lekkoatletyka dla każdego, Animator sportu - boisko Orlik, Sportowe talenty, „Kubusiowi Przyjaciele Natury”, Szkoła Promująca Zdrowie, Program mentorski Akelius25 „Sukces ucznia i nauczyciela Akelius w polskich placówkach edukacyjnych”.

Szkoła w roku szkolnym 2023/2024 realizowała obowiązkowe zajęcia lekcyjne oraz pozalekcyjne w formie: kół i pomocy psychologiczno - pedagogicznej zajęcia wynikające z orzeczeń, opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej i na podstawie opinii nauczycieli przedmiotów. Dodatkowo szkoła prowadzi również działalność wolontariacką, angażuje uczniów w różnorodne akcje społeczne, co sprzyja rozwojowi odpowiedzialności społecznej wśród młodzieży.

13. Kultura i dziedzictwo kulturowe

13.1. Miejski Ośrodek Kultury

Miejski Ośrodek Kultury jest samorządową instytucją kultury. Działa w szczególności na podstawie ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 87), ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), postanowień Statutu, ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (t.j. Dz. U. 2022 r., poz. 2393). Organem założycielskim jako instytucji upowszechniania kultury jest Gmina Miejska Lubawa. Siedziba MOK mieści się w Lubawie przy ul. Rzepnikowskiego 44. Terenem działania jest przede wszystkim terenem Lubawy. MOK posiada osobowość prawną i samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową. W skład struktury organizacyjnej MOK wchodzi:

- Miejski Ośrodek Kultury,
- Lubawskie Centrum Aktywności Społecznej,
- Kino Pokój,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Teofila Ruczyńskiego.

Podstawowym celem statutowym MOK jest realizacja zadań własnych Gminy w zakresie działalności kulturalnej polegającej na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury, pozyskiwaniu społeczności lubawskiej do aktywnego uczestnictwa w kulturze i jej współtworzenia, a także stwarzanie warunków do komunikacji społecznej. Zadania MOK realizuje za pomocą: amatorskiego ruchu artystycznego, form indywidualnej i zespołowej aktywności kulturalnej, różnorodnych form edukacji kulturalnej i zajęć oświatowych upowszechniających wiedzę, działalności instruktażowo - metodycznej podnoszącej kwalifikacje pracowników MOK, działalności impresaryjnej, działalności zbierackiej, dokumentacyjnej i wydawniczej, wszechstronnej konsultacji i poradnictwa w zakresie prowadzonej działalności merytorycznej, współpracy środowisk twórczych i instytucji zajmujących się edukacją młodzieży. Ważniejsze wydarzenia zorganizowane przez MOK w 2024 roku to: Koncert kolęd z okazji 104. Rocznicy powrotu Lubawy do Macierzy Appasjonata i Chamber Orkiestra, Zimowe warsztaty taneczne, Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Ferie z technologią „Cyfrowe wędrówki”, Koncert Chórów, Koncert „Dialog Muzyki i Słowa, Stand-up: Arkadiusz Jaksa Jakszewicz - „Kosmos Bajka Prowokacja”, Spektakl „ Sklep z facetami”, Koncert „Portret Kobiety”, Lubawska Gala Sportu, XXXX Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Spotkania z poezją”- eliminacje miejskie, Lubawski Jarmark Wielkanocny, Spektakl Szatnia, XXXX Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Spotkania z poezją”- eliminacje rejonowe, Spektakl „Gang Używek”, występ Trio Mariachi, Balet „Alicja w Krainie Czarów”, Koncert Muzyki Chóralnej, X Międzynarodowy Festiwal Muzyczny, Spektakl „ Istny Cyrk”, Dzień dziecka i Konkurs Mam talent, Balet „ Alicja w Krainie Czarów”, Koncert „Kochanym Rodzicom”, Retro Show, Koncert „Wokalne Powitanie Lata”, Spektakl „ Mina”, Joga na trawie, na powitanie lata, BADABUS - Ogólnopolski Program Badań Profilaktycznych, Koncert AQ-Styczni, Warsztaty taneczne „ Roztańczone lato”, Soundela Festiwal 2024, Kino Plenerowe, Wieczorek Muzyczny - Taneczny, XVI Przegląd Zespołów Śpiewaczych, Granie na spontanie lata 80 lata 90, Dni Lubawy, Spotkanie z Michałem Koterskim, VI Regionalne Święto Jabłka, Koncert Basia Kawa, widowisko multimedialne Iskry Niepodległej, Jesienny Weekend z Rodziną, Kurs Tańca dla dorosłych, X Międzynarodowa Konferencja „ Kopernik na Ziemi Lubawskiej 2024”, Lubawski Koncert Wspomnień, Koncert Teatr Muzyczny Hals, Koncert „Młode Serca dla Niepodległej”, Bal Seniora, Spotkanie autorskie z Markiem Kamińskim, Konkurs Piosenki

Polsko-Angielskiej, Koncert Familijny Disneya, Lubawski Jarmark Bożonarodzeniowy, Koncert Gospel, Koncert Świąteczny, Koncert Kolęd Chór Appasjonata.

Przy Miejskim Ośrodku Kultury działa Uniwersytet Trzeciego Wieku, do którego w 2023 roku należało 150 osób. UTW został utworzony w październiku 2013 r. jako forma kształcenia i rozwoju kulturalnego osób dorosłych. W roku 2024 rozpoczęliśmy 12. rok działalności Uniwersytetu. Naszym studentom zaproponowaliśmy zajęcia z rękodzieła, psychologii, geografii, poezji, które odbywały się w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej, a także zajęcia z jogi, zajęcia rehabilitacyjno - ruchowe, astronomię, senior dance oraz wspólne wyjścia do Kina.

Wśród stałych zajęć prowadzonych w Miejskim Ośrodku kultury były:

- balet (grupa przedszkolna, szkolna, formacja MOK Kids, formacja MOK, akrobatyka - grupa początkująca i zaawansowana),
- taniec nowoczesny,
- studio wokalne,
- grupa teatralna,
- lubawski chór dziecięcy.

Przy MOK -u działała również Chór Appasjonata oraz zespół śpiewaczy Wrzosy.

W roku 2024 Miejski Ośrodek Kultury kontynuował wydawanie lokalnej gazety „Samorządowa Lubawa”. Gazeta jest bezpłatna, a jej dystrybucja polega na dostarczeniu egzemplarza do każdego mieszkania i domu w Lubawie.

13.2. Miejska Biblioteka Publiczna

Zbiory biblioteczne

Na stan biblioteki wpłynęło w roku sprawozdawczym 855 wol. w tym: 643 wol. zakupiono w ramach dotacji jednostki samorządu terytorialnego, 159 wol. zakupiono z Programu Biblioteki Narodowej. Zakupiono też 68 kodów dostępowych do platformy LEGIMI. Prenumerowano 11 tytuły czasopism.

W roku sprawozdawczym wśród zakupionych wydawnictw zwartych postawiono przede wszystkim na ciekawostki form wydawniczych dla najmłodszych i bestsellerowe nowości dla dorosłych. Przy dokonywaniu zakupów brano pod uwagę sugestie czytelników na podstawie składanych przez nich dezyderat.

Struktura zbiorów biblioteki według działów (stan na dzień 31.12.2024 r.)

Książki:

- literatura piękna dla dzieci 7.798 wol., - literatura piękna dla dorosłych 8.852 wol., - literatura z innych dziedzin 4.783 wol.; razem książek 21.433 wol. Czasopisma oprawne - 6 roczników. Zbiory specjalne (materiały audiowizualne) - 6 szt. Katalog online biblioteki w 100 % opracowany i jest na bieżąco aktualizowany.

Zbiory unikalne:

Biblioteka gromadzi i przechowuje materiały dotyczące historii lokalnej naszego regionu. Tematyka zgromadzonych i ciągle uzupełnianych dokumentów życia społecznego w naszej bibliotece jest bardzo różnorodna .

Zasoby obejmują:

1. Tygodnik Głos Lubawski od roku 1990 (niekompletne) – periodyk stanowi dodatek do Gazety Olsztyńskiej.

2. Samorządowa Lubawa – gazeta lokalna (miesięcznik).

3. Kolekcje:

- związane z poetą i patronem MBP Teofilem Ruczyńskim - oryginalne zdjęcia, rękopisy, dyplomy, medale, pocztówki itp.,
- fotografie starej Lubawy,
- kroniki i księgi pamiątkowe instytucji już nieistniejących,
- mapa miasta Lubawy z 1906 r.,
- sztandar nieistniejącego już Gminnego Związku Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych w Lubawie,
- książka Gustava Lieka z 1892 roku „Miasto Lubawa w Prusach Zachodnich z uwzględnieniem Ziemi Lubawskiej”,
- stare nuty lokalnych twórców,
- kroniki biblioteczne,
- list generała Nicholasa Josepha Maisona napisany 30.01.1807 w Lubawie, mówiący o tym, gdzie zimowały poszczególne regimenty wojsk napoleońskich w naszej okolicy,
- program Progimnazjum w Lubawie 1873-1907 (jest to oryginał w języku niemieckim),
- inne materiały ulotne, przekazywane nam przez mieszkańców miasta i okolic.

Zbierane materiały są podstawą do opracowywania bibliografii regionalnej, która jest dostępna online.

Udostępnianie księgozbioru i upowszechnianie czytelnictwa.

W roku sprawozdawczym sporym osiągnięciem był wzrost wszystkich wskaźników statystycznych w stosunku do roku poprzedniego:

- liczba czytelników wzrosła o 6, - wypożyczenia na zewnątrz wzrosły o 1 671, - wypożyczenia na miejscu wzrosły o 2 081, - odwiedziny na zewnątrz wzrosły o 148, - odwiedziny na miejscu wzrosły o 2 390.

Szeroka oferta zajęć z przysposobienia czytelniczego (konkursy, pogadanki, spotkania klubowe, lekcje i wycieczki biblioteczne itp.) bezpośrednio przełożyły się na wzrost aktywności naszych czytelników oraz spopularyzowała Bibliotekę w regionie.

Wszystkie nasze działania są publikowane w mediach społecznościowych, co również mogło mieć znaczący wpływ na pozytywny odbiór wizerunku biblioteki i wzrost aktywności czytelników.

Podobnie, jak w poprzednim roku, najliczniejszą grupę czytelników naszej Biblioteki stanowią dzieci w przedziale wiekowym 6-12 lat (376 osób). Drugą pod względem ilości grupę czytelników stanowi przedział wiekowy 25-44 lata (218 osób). Na trzecim miejscu plasuje się grupa wiekowa powyżej 45-60 roku życia (184 osób).

Najmłodsi czytelnicy, czyli w wieku do 3 lat, wybierają głównie książki tekturowe z ruchomymi elementami lub z tzw. „z okienkami” oraz dźwiękowe. Są to książki o zwierzętach, pojazdach i bohaterach bajek. Trochę starsze dzieci, tj. od 3 do 7 lat preferują komiksy, książki o tematyce rodzinnej o super bohaterach, bohaterach Lego itp. Czytelnicy w wieku 8-12 lat najczęściej wybierają książki przygodowe, detektywistyczne, jak i opowiadania o zwierzętach. Dzieci w wieku 13-15 lat wypożyczają powieści fantastyczne, przygodowe, o miłości oraz te, które doczekały się ekranizacji. Czytelników powyżej 15 roku życia jest najmniej w stosunku do pozostałych kategorii wiekowych. Lektury szkolne oraz książki popularnonaukowe są wypożyczane we wszystkich kategoriach wiekowych.

Czytelnicy wypożyczalni dla dorosłych poszukiwali w bibliotece książki, która dałaby im wytchnienie i relaks. W związku z tym największym zainteresowaniem cieszyły się książki obyczajowe z tłem współczesnym. Piętno wojny zauważalnie odcisnęło się na psychice czytelników. Książki o tematyce wojennej przestały być popularne, a wręcz były niechciane. Czytelnicy natomiast bardzo chętnie sięgali po literaturę faktu (biografie, książki podróżnicze, reportaże). Ogromnym zainteresowaniem cieszą się zakupione w roku sprawozdawczym książki o tematyce birdwatchingu oraz z działu przyrodniczo - geograficznego. Z tendencją dużego wzrostu wypożyczały się książki psychologiczne i terapeutyczne. Nowości kupowane są na podstawie ankiet, wywiadów i dezyderat. Użytkownicy biblioteki w roku 2024:

- użytkownicy zarejestrowani w bibliotece – 1332, - czytelnicy (użytkownicy aktywnie wypożyczający) – 1332, - odwiedziny w bibliotece - 18337: na zewnątrz 9361, na miejscu 8976, w tym w pracowni komputerowej/przy stanowiskach komputerowych 1376, - liczba udzielonych informacji w 2024 r. – 11024. Na 1 332 stałych użytkowników Biblioteki przypada 892 kobiet i 440 mężczyzn.

Cykliczne imprezy organizowane przez bibliotekę dla różnych odbiorców:

Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych - skupia grono prawdziwych miłośników literatury, dzielących na spotkaniach swoją pasję czytelniczą, spotkania osób z Warsztatów Terapii Zajęciowej i Środowiskowego Domu Samopomocy w Lubawie (uczestnicy przychodzą do nas wraz z opiekunami) - wypożyczają książki, korzystają z prasy w czytelni w miarę możliwości z komputerów i tabletów, biorą udział w zajęciach, „Książka na deser” dla ŚDS oraz tematyczne zajęcia „Przeszłość – Pamięć - Edukacja” dla WTZ, usługa tzw. „Książka na telefon” dla osób niemogących samodzielnie przyjść do biblioteki, lekcje i wycieczki do biblioteki dla różnych odbiorców, Klub Małego Czytelnika, kiermasz książek, zajęcia w ferie zimowe i wakacje dla dzieci, spotkania autorskie: w roku sprawozdawczym odbyły się spotkania z: Grażyną Mączkowską, Markiem Kamińskim, Renatą Piątkowską.

Szeroko pojęta promocja czytelnictwa: Mała Książka Wielki Człowiek, całoroczny konkurs „Face from Book” i inne konkursy dla dzieci i dorosłych, różnego typu akcje na FB aktywizujące literacko, np. łamańce językowe „nadWYRAZ trudne”, cykl o książkach i bibliotekach „Czy wiesz...”, ankiety dotyczące gwary lubawskiej, „Maj miesiącem przebaczenia”- prosimy o zwrot książek wszystkich dłużników bez wyciągania konsekwencji z tytułu przetrzymywania książek, „Święto Flagi”, wystawy malarstwa, rysunku w stylu mangi i rękodzieła, Tydzień Bibliotek, spotkania z książką z rozszerzoną rzeczywistością, Narodowe Czytanie, Tydzień Książek Zakazanych, akcja „Czytamy Polecamy” - zachęcająca czytelników do promowania biblioteki i zapisania się do niej, dzięki czemu obydwie osoby zostaną nagrodzone, zestawienia TOP 10 wypożyczalni dla dorosłych oraz inne akcje biblioteki, np.: „Podaruj książkę bibliotece” (akcja całoroczna), która cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony czytelników i sympatyków książek. Dzięki tej akcji jest w bibliotece stały „Kiermasz taniej książki”, aktywny udział biblioteki w akcjach organizowanych przez miasto (WOŚP, Dni Lubawy, Dzień Dziecka, Regionalne święto Jabłka, wystawy, kiermasze, promocje regionalnych wydawnictw i gadżetów). Zarejestrowano: 28 776 wejść na stronę internetową MBP Lubawa.

13.3. Kino „Pokój”

Frekwencja w Kinie Pokój w roku 2024:

Miesiąc	Ilość seansów	Ilość widzów
styczeń	93	2977
luty	98	2827
marzec	86	1688
kwiecień	77	983
maj	70	448
czerwiec	86	1728
lipiec	67	1207
sierpień	61	736
wrzesień	80	1069
październik	81	1343
listopad	91	3793
grudzień	87	2618
suma	977	21 417

W minionym 2024 roku Kino Pokój zorganizowało 997 seanse, które przyciągnęły 21 417 widzów. W porównaniu do roku 2023 liczba seansów wzrosła o 28 %, a liczba widzów zwiększyła się o 53,8 %. To znaczący wynik, który pokazuje rosnące zainteresowanie ofertą kina oraz jego rolę jako miejsca spotkań i kultury w naszym mieście.

13.4. Lubawskie Centrum Aktywności Społecznej

Wydarzenia:

- goście zwiedzający indywidualnie - 2 631 osób,
- wycieczki - 1 456 osób,
- koncerty - 1 195 osób,
- seniorzy (+ UTW, Wrzosa, Amazonki, Aktywny Senior) - 1 975 osób,
- warsztaty i zajęcia dla dzieci i młodzieży - 6 385 osób,
- inne (spotkania, konferencje, wernisaże, uczestnicy WTZ) - 5 908 osób. Łącznie 19 550 osób.

Dodatkowe informacje:

- Środy: Spotkania zespołu Wrzosa - uczestniczy średnio około 12 osób.
- Czwartki: spotkania Amazonek - około 15 osób, spotkania dla kobiet w ciąży – około 20 osób.
- Piątki i niedziele: Spotkania grupy AA - liczba uczestników waha się od 8 do 25 osób.
- Co drugi piątek: Spotkania grupy DDA.

Ponadto w ramach Miejskiego Punktu Pomocy Rodzinie przez cały tydzień dostępni są psychologowie, psychoterapeuci oraz prawnik, którzy świadczą wsparcie dla mieszkańców.

13.5. Ochrona zabytków

Ochrona zabytków znajdujących się na terenie gminy należy do obowiązków i kompetencji samorządu lokalnego. Zadania stojące przed organami administracji publicznej precyzuje art. 4

ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840, z późn. zm.). Realizacji tych zadań ma służyć m. in. prowadzenie gminnej ewidencji zabytków oraz opracowywanie i późniejsza realizacja Gminnego programu opieki nad zabytkami. Jego celem jest określenie priorytetów gminy w odniesieniu do własnego dziedzictwa kulturowego z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz wskazanie instrumentów niezbędnych do realizacji tej polityki w okresie czteroletnim. Aktualnie obowiązujący Program został przyjęty Uchwałą Nr XXIX/272/2021 Rady Miasta Lubawa z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zabytkami Gminy Miejskiej Lubawa na lata 2021 - 2024”. Nadrzędnym celem planu w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami jest ochrona oraz efektywne zarządzanie materialnym dziedzictwem kulturowym, w tym dążenie do poprawy stanu zabytków, ich konserwacji, rekonstrukcji, adaptacji i rewitalizacji w celu wykorzystania potencjału związanego z posiadanym dziedzictwem kulturowym. Cel nadrzędny realizowany jest poprzez wieloletnie działania polegające na:

- planowym i konsekwentnym realizowaniu zadań samorządowych w zakresie ochrony zabytków,
- powiązaniu zadań służących ochronie wartości kulturowych ze strategią rozwoju gminy,
- wykorzystaniu walorów zabytkowych jako czynnika wpływającego na rozwój i promocję gminy,
- próbie uwzględnienia ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu w dokumentach planistycznych miasta,
- wspieraniu projektów pośrednio związanych z opieką nad zabytkami i zagospodarowaniu obiektów zabytkowych.

W 2024 roku dofinansowano:

1. Prace konserwatorskie przy ogrodzeniu - remont zabytkowego muru ogrodzeniowego odcinek od ulicy Piaskowej - przeszło 7 i 8 ze słupkami - w zabudowaniach zespołu szpitala miejskiego w Lubawie wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie w dniu 8 września 2003 r. pod nr A-4258. Beneficjent - Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a' Paulo Prowincja Chełmińsko - Poznańska, kwota dotacji 20 000 zł, całkowity koszt zadania 97 500,73 zł.
2. Realizację zadania pn. Osuszenie ścian i odmalowanie ścian kościoła pobernardyńskiego w Lubawie polegającego na: skuciu tynku z zawilgoconych ścian oraz wtórnego cokołu z płytek gresowych na zawilgoconych ścianach i posadzce, osuszeniu wilgoci ze ścian fundamentowych, izolacji przeciwwilgociowej i przywróceniu do stanu pierwotnego, wykonaniu przeszyci konstrukcyjnych, zabezpieczeniu polichromii, malowaniu ścian, ławek, konstrukcji nośnej i wkuciu w tynk instalacji elektrycznej, w kościele pw. św. Jana Chrzciciela i św. Michała Archaniola wpisanym do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie w dniu 22 marca 1957 r. pod nr A-229. Beneficjent - Parafia Rzymsko - Katolicka pw. św. Jana Chrzciciela i św. Michała Archaniola w Lubawie, ul. Kupnera 20, 14-260 Lubawa, kwota dotacji 499 867,02 zł, w tym: 9 997,34 zł - środki Gminy Miejskiej Lubawa, 489 869,68 zł - środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.
3. Wykonanie I etapu prac budowlanych, konserwatorskich i restauratorskich muru przy Kościele św. Anny w Lubawie - mur południowy od strony budynku wikariatki

wraz z basztą łupinową na odcinku od baszty łupinowej do narożnika południowo - wschodniego. Prace budowlane i konserwatorskie obejmowały: fundamenty, wążek ceglany, wążek kamienny, zabezpieczenie elementów metalowych, naprawę i przemurowanie nakrywy muru, kompleksowy remont i konserwację baszty łupinowej wraz ze stolarką. Obiekt został wpisany do rejestru zabytków decyzją L. 280 WKZ w Olsztynie z dnia 01.08.1957 r. (nr rejestru A-377). Ponadto stanowi on część układu urbanistycznego wpisanego do rejestru Decyzją z dnia 31.12.1953 r. obejmującą ochroną Stare Miasto Lubawa wraz z otaczającymi je średniowiecznymi murami obronnymi oraz obszar w promieniu 50 m na zewnątrz od murów obronnych (nr rejestru A-129). Beneficjent - Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i św. Anny, ul. Kościelna 5, 14-260 Lubawa, kwota dotacji 494 000,00 zł, w tym: 9 880,00 zł – środki Gminy Miejskiej Lubawa, 484 120,00 zł - środki z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

4. Remont fundamentów północno - wschodniego fragmentu prezbiterium kościoła pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i św. Anny w Lubawie wpisanego do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie z dnia 20.03.1957 r. (nr rejestru A-220). Beneficjent - Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i św. Anny, ul. Kościelna 5, 14-260 Lubawa, kwota dotacji 20 000 zł, całkowity koszt zadania 22 438,21 zł.

14. Kultura fizyczna, turystyka i rekreacja

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy dotyczące kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Dokładnie tak rolę samorządu terytorialnego formułuje ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Lubawski samorząd wspiera rozwój sportu i rekreacji dwutorowo, poprzez budowę i utrzymywanie obiektów sportowych oraz wsparcie działalności klubów sportowych.

14.1. Infrastruktura sportowa i jej wykorzystanie

Terenami rekreacyjnymi i urządzeniami i sportowymi zarządza Ośrodek Sportu i Rekreacji. Główną bazą są obiekty przy ul. Łąkowej. Należą do nich:

- Stadion Łazienkowski: pełnowymiarowe boisko piłkarskie wraz z bieżnią syntetyczną, urządzeniami do uprawiania lekkiej atletyki i trybuną na 1 160 miejsc,
- pełnowymiarowe boisko treningowe,
- boisko boczne (niepełnowymiarowe),
- cztery korty tenisowe,
- dwa boiska do siatkówki plażowej,
- sztuczne boisko z trawy syntetycznej przy ulicy Św. Barbary 45.

W sąsiadującym z nimi pawilonie sportowym, w którym mieści się administracja OSiR, znajduje się zaplecze sportowe, w którego skład wchodzi hala sportowa, szatnie, siłownia, sauna, zaplecze noclegowe wraz z kuchnią i stołówką. W administracji OSiR znajduje się także Hala Widowiskowo-Sportowa przy ul. Św. Barbary 45. W sąsiedztwie funkcjonuje skatepark, boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią syntetyczną, przekształcane w okresie od grudnia do końca lutego w lodowisko. W 2024 roku dobiegła końca rozpoczęta w 2022 roku budowa pełnowymiarowego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią i oświetleniem.

Przybliżona liczba indywidualnych wejść na obiekty sportowe i rekreacyjne:

Obiekt	Liczba wejść w 2024 roku
Boisko wielofunkcyjne, ul. Św. Barbary 45	850
Boiska do siatkówki plażowej, ul. Łąkowa 8	75
Hala sportowa, ul. Łąkowa 8	1 380
Hala W-S, ul. Św. Barbary 45	1 630
Korty, ul. Łąkowa 8	920
Lodowisko, ul. Św. Barbary 45	1 890
Park linowy (Łazienki Lubawskie)	1 280
Sauna, ul. Łąkowa 8	120
Siłownia, ul. Łąkowa 8	3 900

Przybliżona liczba wejść na obiekty sportowe OSiR przez kluby sportowe:

Obiekt	Liczba wejść w 2024 roku
Hala sportowa, ul. Łąkowa 8	9 500
Hala W-S, ul. Św. Barbary 45	13 200
Sauna	240
Siłownia	1 400
Boisko główne i treningowe ul. Łąkowa 8	13 000
Boisko sztuczne, ul. Św. Barbary 45	5 000

Obiektami zarządzał lubawski OSiR w formie zakładu budżetowego. W 2024 roku utrzymywał się z dotacji przedmiotowej w wysokości 1 984 507,00 zł oraz wpływów własnych w wysokości 1 282 478,17 zł (netto), brutto 1 371 818,50 zł (brutto).

14.2. Ważniejsze imprezy rekreacyjno - sportowe organizowane przez OSiR w Lubawie w 2024 r: turnieje piłkarskie KS Constract, turniej eliminacyjny do MP w futsalu U15 Zimowe Ferie z OSiR – gry i zabawy na lodowisku, bezpłatne korzystanie z siłowni, turniej tenisa stołowego, turniej halowej piłki nożnej w siatkonogę, Lubawska Liga Darta, szkolenie Warmińsko - Mazurskiego Okręgowego Związku Rugby, Lubawska Gala Sportu, zawody siłowe w wyciskaniu sztangi, Grand Prix Lubawskiej Ligi Darta, szkolenie MOPS z samoobrony, turniej eliminacyjny O Puchar Tymbarku, start rajdu rowerowego Gravel, XXI Mistrzostwa Lubawy w jeździe na hulajnogach, Kryterium Kolarskie im. E. Groszkowskiego, Wędkarska Majówka, Mistrzostwa Gminy Lubawa w lekkiej atletyce, impreza motoryzacyjna Lubawski Klub Rajdowy (Rajd Lubawski), Mistrzostwa Powiatu Iławskiego w lekkiej atletyce, Piknik z okazji Dnia Dziecka w Łazienkach Lubawskich, zawody wędkarskie z okazji Dnia Dziecka, mecz futsalowy Polska – Litwa w kat. Młodzik, Retro Show - III Zlot Pojazdów Klasycznych i Zabytkowych, Piknik Rodzinny w Łazienkach Lubawskich, szkolenie psów policyjnych, bieg uliczny 13. Lubawska Dycha, piknik rodzinny LAP, piknik rodzinny KSC, Festiwal Baniek Mydlanych, Turniej piłki nożnej 3-osobowej dla dzieci i młodzieży, zawody wędkarskie dla seniorów, Turniej siatkówki plażowej dla dzieci i młodzieży, zawody wędkarskie dla dzieci i młodzieży, Turniej w piłkarzyki stołowe dla dzieci i młodzieży, Turniej siatkówki plażowej dla dzieci i młodzieży, Turniej piłki nożnej 5-

osobowej dla dzieci i młodzieży, tenisowy Turniej Miast, Jesienne Zawody Latawcowe, strażackie zawody wędkarskie, Olimpiada osób niepełnosprawnych, turniej Lubawskiej Ligi Darta, Bałtycka Liga Młodzików w zapasach, Mikołajkowy turniej zapaśniczy, zawody siłowe w wyciskaniu sztangi, zgrupowanie kadry wojewódzkiej w zapasach.

Cykliczna współorganizacja:

Ponadto na boiskach trawiastych OSiR przy ul. Łąkowej oraz na boisku ze sztuczną nawierzchnią przy ul. Św. Barbary regularnie i zgodnie z terminarzem Warmińsko - Mazurskiego Związku Piłki Nożnej w Olsztynie odbywały się rozgrywki ligowe i pucharowe, w których uczestniczyli zawodnicy z różnych kategorii wiekowych MLKS Motor Lubawa, KS Constract Lubawa i Lubawskiej Akademii Piłkarskiej.

Z boiska ze sztuczną nawierzchnią w okresie zimowym korzystały również drużyny z miejscowości ościennych, m.in. GKS Wikielec, Ossa Biskupiec Pom., Drewnex Samplawa, Jordan Kazanice, Torpeda Rożental i wiele innych.

Z kolei w Hali Widowiskowo-Sportowej przy ul. Św. Barbary trwały futsalowe rozgrywki ligowe i pucharowe prowadzone przez Polski Związek Piłki Nożnej w Warszawie. Brali w nich udział seniorzy i drużyny młodzieżowe KS Constract.

14.3. Kluby sportowe

Na terenie miasta w 2024 roku funkcjonowało 15 klubów sportowych oraz 2 stowarzyszenia sportowe działające w formie stowarzyszenia zwykłego. Część z nich systematycznie, a część okazjonalnie korzystała z obiektów Ośrodka Sportu i Rekreacji przy organizacji treningów i zawodów sportowych.

Kluby sportowe:

1. Automobilklub Lubawski - Kleina Team z siedzibą w Lubawie.
2. Centrum Sportów Walki CHAMPION Lubawa.
3. Lekkoatletyczny Klub Sportowy LUBAWA.
4. Lubawskie Towarzystwo Tenisowe Laver.
5. Ludowy Klub Kolarski ZIEMIA LUBAWSKA.
6. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy KOPERNIK w Lubawie.
7. Ludowy Uczniowski Klub Sportowy LUBAWIAK.
8. Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy SOKÓŁ.
9. Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy MOTOR Lubawa.
10. Uczniowski Klub Sportowy DEBIUT LUBAWA.
11. Lubawska Akademia Piłkarska.
12. Lubawski Klub Rajdowy.
13. Amatorcki Klub Sportowy Lubawa Kocha Biegać - wykreślony 7.11.2024 r.
14. Uczniowski Klub Sportowy Lubawski Klub Taneczny w Lubawie - w likwidacji.
15. Lubawskie Towarzystwo Wędkarskie.

Stowarzyszenia zwykłe:

1. Grupa Rajdowa LRacing.
2. Moto Progres Lubawa – stowarzyszenie rozwiązane z dniem 12.09.2024 r.

Z obiektów OSiR korzystają także kluby spoza Lubawy. Systematycznie KS Constract, którego grupy młodzieżowe korzystają z hal sportowych i boisk, a grupa seniorska rozgrywa na terenie Hali Widowiskowo - Sportowej mecze w ramach ekstraklasy futsalu. Kluby same organizują

zawody sportowe w ramach współzawodnictwa sportowego. Trzy działające w Lubawie i korzystające z miejskiego dofinansowania kluby piłkarskie, tj.: MLKS Motor Lubawa, Lubawska Akademia Piłkarska i KS Constract uczestniczą w rozgrywkach ligowych organizowanych przez Polski oraz Warmińsko-Mazurski Związek Piłki Nożnej. Dotyczy to grup dziecięcych i młodzieżowych we wszystkich kategoriach wiekowych. W rywalizacji sportu kwalifikowanego, tj. rozgrywkach organizowanych przez ogólnopolskie związki sportowe udział biorą także lekkoatleci z LKS Lubawa i zapaśnicy MLKS Sokół.

W rankingu systemu sportu młodzieżowego, przygotowanego rokrocznie przez Zespół Metodyczny Instytutu Sportu w Warszawie Lubawa zdobyła 225,25 punktów i zajęła 136 miejsce na 2 478 gmin w Polsce i 921 uwzględnionych w raporcie. Oznacza to wzrost o 89,3 pkt. i 61 miejsca w stosunku do 2023 r. W woj. warmińsko - mazurskim dało to miejsce 8, wzrost o 9. Spośród miejskich klubów miejskich punktowały: Lekkoatletyczny Klub Sportowy Lubawa - 65,25, Sokół Lubawa - 44 oraz Centrum Sportów Walki Champion Lubawa - 32 pkt. Warto odnotować punkty zdobyte przez Constract - 81, wzrost aż o 8,64 pkt. Punkty te zasilają pulę miejską rankingu, choć klub Constract jest zarejestrowany na terenie sąsiedniej Gminy Lubawa, jednak trenuje i gra w miejskich obiektach, otrzymując także dofinansowanie z budżetu miasta Lubawa.

Samorząd miasta podczas dorocznej Lubawskiej Gali Sportu nagradza najlepszych zawodników, trenerów i działaczy w roku poprzedzającym. Łączna pula nagród finansowych i rzeczowych wyniosła w 2024 roku 29 055,90 zł.

14.4. Wspieranie klubów sportowych

W 2024 roku miasto finansowało następujące zadania publiczne z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży w wieku 11-18 lat z miasta Lubawa. Podmiotami realizującymi zadanie był Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy Motor Lubawa. Kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 44 000 zł oraz Klub Sportowy Constract - kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 36 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży w wieku 4-10 lat z miasta Lubawa. Podmiotami realizującymi były Lubawska Akademia Piłkarska. Kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 9 500 zł oraz Klub Sportowy Constract - kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 10 500 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z lekkiej atletyki dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Zadanie realizował Lekkoatletyczny Klub Sportowy LUBAWA. Kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 35 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z zapasów dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Zadanie realizował Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy Sokół. Kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania publicznego wyniosła 35 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z kickboxingu dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Wybrano ofertę Centrum Sportów Walki Champion. Kwota przyznanej dotacji wyniosła 35 000 zł,

- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z futsalu - piłki nożnej halowej dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Zadanie realizowały: Lubawska Akademia Piłkarska - kwota przyznanej dotacji na wsparcie realizacji zadania wyniosła 6 500 zł, Klub Sportowy Constract za kwotę 13 500 zł oraz Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy Motor Lubawa otrzymując dotację w kwocie 5 000 zł,
- organizacja zajęć rekreacyjno - sportowych w zakresie szkolenia z tenisa ziemnego dla dzieci i młodzieży z miasta Lubawa. Wybrano ofertę Lubawskiego Towarzystwa Tenisowego Laver. Kwota przyznanej dotacji wyniosła 7 000 zł,
- organizacja Bałtyckiej Ligi Młodzików w zapasach w stylu klasycznym o Puchar Burmistrza Miasta Lubawa. Kwota przyznanej dotacji dla Międzyzakładowego Ludowego Klubu Sportowego Sokół wyniosła 8 000 zł,
- popularyzacja sportów samochodowych. Kwota przyznanej dotacji dla Lubawskiego Klubu Rajdowego wyniosła 15 000 zł,
- organizacja zawodów wędkarskich dla mieszkańców Lubawy. Kwota przyznanej dotacji dla Lubawskiego Towarzystwa Wędkarskiego wyniosła 10 000 zł.

Kluby sportowe skorzystały także z dodatkowego wsparcia ze środków finansowych z budżetu na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w wysokości od 3 500 do 15 000 złotych. W ramach finansowania zadań własnych w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu, samorząd współfinansował rozgrywki drużyny seniorskiej klubu MLKS Motor Lubawa, wspierając zadanie pn. „Udział klubu sportowego w rozgrywkach ligowych piłki nożnej organizowanych przez PZPN w kategoriach wiekowych seniorów”. Konkurs został ofert na podstawie Uchwały Nr XV/131/2016 Rady Miasta Lubawa z dnia 24 lutego 2016 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Miejskiej Lubawa w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu (tekst jednolity: Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Z 2019 r., poz. 5956). Na zadanie przekazano dotację w wysokości 70 000 zł. Łącznie dotacje dla klubów sportowych, które organizują imprezy oraz zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych wyniosły w 2024 r. 451 000 zł.

14.5. Infrastruktura turystyczna i rekreacyjna

O ile zajęcia sportowe odbywają się w głównej mierze na terenie obiektów OSiR, aktywną rekreację fizyczną można uprawiać na terenie całego miasta. Funkcję rekreacyjną sprawuje podległy OSiR park miejski Łazienki Lubawskie. Mieszkańcy i przyjezdni korzystają z ławek, alejek, placu zabaw dla dzieci, a także siłowni zewnętrznej i usytuowanego na terenie Łazienek parku linowego. W sierpniu 2023 r. w ramach Budżetu Obywatelskiego na terenie Łazienek powstała tężnia solankowa. W pozostałych częściach miasta lokują się także inne, drobne inwestycje aktywizujące fizycznie mieszkańców, podnoszące atrakcyjność turystyczną. Z inicjatywy samorządu lub wspólnot mieszkaniowych funkcjonują place zabaw przy ul. Gdańskiej (osiedla „stara” i „nowa” Gdańska), ul. Asta (wraz z siłownią zewnętrzną), ul. Łąkowej, ul. Piaskowej i przy Szkole Podstawowej im. Kopernika przy ul. Rzepnikowskiego, przy ul. Chrobrego wraz z siłownią zewnętrzną. Popularnym miejscem spacerów, biegania i przejażdżek rowerowych jest ścieżka pieszo – rowerowa od zalewiska przy ul. Kopernika do sanktuarium w Lipach o długości 5,4 km w obie strony, stanowiąc dobre miejsce do aktywności ruchowej, a wraz z urokliwie usytuowanym Sanktuarium, także atrakcję turystyczną. Wraz z 520 metrową ścieżką przy ulicy Kazimierza

Wielkiego i ul. Gdańskiej łączna długość ścieżek rowerowych na terenie Lubawy sięgnęła 12,2 kilometrów, z czego odcinkiem o długości 5,44 km administruje Wojewódzki Zarząd Dróg w Olsztynie. Miejscem rekreacji dla dzieci i młodzieży jest skatepark przy ul. Gdańskiej.

14.6. Kultura fizyczna w budżecie miasta

Łączne wydatki miasta na kulturę fizyczną wyniosły w 2024 r. 7 319 849,27 zł, spośród których wydatki bieżące wyniosły 2 391 942,90 zł., a majątkowe 4 927 906,37 zł. Stanowi to 9,98 % wydatków miasta w 2024 r.

15. Działanie społeczne

15.1. Młodzieżowa Rada Miasta

20. czerwca 2024 roku w siedzibie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej odbyło się spotkanie podsumowujące V kadencję Młodzieżowej Rady Miasta. W uroczystości udział wzięli zastępca burmistrza Miasta Sławomir Jamróży, przewodniczący Rady Jerzy Brodowski, opiekun Młodzieżowej Rady Iwona Pruchniewska oraz sekretarz Miasta Katarzyna Żuchowska. Podczas ostatniej sesji młodzieżowi radni podsumowali działania minionej kadencji oraz otrzymali podziękowania za aktywne uczestnictwo w różnych inicjatywach, takich jak Świąteczna Zbiórka Żywności, akcja DKMS - Zostań Dawcą Szpiku czy zbiórka karmy dla psów przebywających w schronisku w Tatarach. Nie zabrakło listów gratulacyjnych oraz upominków od burmistrza Miasta. W dniu 26. czerwca 2024 r., na zaproszenie Posła na Sejm RP Zbigniewa Ziejewskiego odbyła się wycieczka do Warszawy, w której uczestniczyli m.in. członkowie Młodzieżowej Rady Miasta Lubawa, przewodniczący Rady Jerzy Brodowski, przedstawiciele samorządu szkolnego ze Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika na czele z Dzieciąć Burmistrz Miasta Lubawa, Zofią Ziółkowską, opiekun Młodzieżowej Rady Iwona Pruchniewska, sekretarz Miasta Katarzyna Żuchowska, opiekun Młodzieżowej Rady Miasta ze Szkoły Podstawowej Magdalena Filarska oraz pracownik urzędu. Uczestnicy wycieczki wraz z przewodnikiem zwiedzili gmach Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności salę posiedzeń i hol główny, gdzie z oddali mogli przyglądać się wystąpieniu marszałka Sejmu Szymona Hołowni podczas spotkania z przedstawicielami mediów. Kolejnym punktem wycieczki było Muzeum Katyńskie, które jest miejscem pamięci o oficerach Wojska Polskiego oraz przedstawicielach polskiej inteligencji zamordowanych wiosną 1940 r. przez Sowiec. Wizyta w Warszawie była dla uczestników cenną lekcją historii oraz okazją do poszerzenia wiedzy na temat funkcjonowania parlamentu.

Młodzieżowa Rada Miasta Lubawa VI kadencji wyłoniona została podczas wyborów w dniu 15. października 2024 roku w dwóch okręgach wyborczych: Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika i Zespole Szkół. Podczas I sesji, która odbyła się w dniu 28. października w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej, młodzieżowi radni złożyli ślubowanie i przeprowadzili głosowanie na przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza Rady. Radni podjęli także uchwałę w sprawie wskazania kandydata na opiekuna Młodzieżowej Rady Miasta, głosując jednomyślnie na radną Iwonę Pruchniewską.

15.2. Żłobek Miejski „Akademia Maluszka”

Żłobek Miejski „Akademia Maluszka” zlokalizowany jest przy ul. Św. Barbary 45. Placówka zapewnia warunki sprzyjające optymalnemu rozwojowi dzieci, uwzględniając ich wiek, potencjał, emocjonalną wrażliwość oraz potrzebę wsparcia ze strony dorosłych w zaspokajaniu

podstawowych potrzeb życiowych. Działa zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi oraz dokumentami określającymi zasady opieki nad dziećmi, co stanowi fundament dla konsekwentnych i spójnych działań podejmowanych przez cały personel. Formalna i merytoryczna dokumentacja żłobka stanowi kluczowy element w definiowaniu celów, zadań oraz wspólnych wartości dotyczących pracy z dziećmi i ich rodzinami, co umożliwia zespołowi realizację misji placówki na najwyższym poziomie.

Zapisy do żłobka:

Żłobek zapewnia 70 miejsc opieki dla dzieci do lat 3 z rodzin zamieszkałych na terenie Lubawy. W przypadku dysponowania wolnymi miejscami Żłobek Miejski może sprawować opiekę nad dziećmi spoza terenu Lubawy. Rekrutacja do Żłobka odbywa się przez cały rok, w miarę wolnych miejsc, zgodnie z kolejnością zgłoszeń. Proces rekrutacji nowych podopiecznych na nadchodzący rok żłobkowy trwa od 1. do 31 maja zgodnie z obowiązującym Regulaminem Rekrutacji.

Z końcem sierpnia 2024 r. żłobek pożegnało 31 trzyletnich dzieci, które przeszły do przedszkoli znajdujących się na terenie miasta. Wszystkie wymienione dzieci osiągnęły dojrzałość przedszkolną i bez problemów zaadaptowały się w nowym otoczeniu.

Od 1 września 2024 r. w związku z oczekiwaniami rodziców w Żłobku została zwiększona liczba miejsc o 10, co pozwoliło zaspokoić potrzeby mieszkańców, czyli do Akademii Maluszka może uczęszczać 70 dzieci z Lubawy, a w przypadku dysponowania wolnymi miejscami Żłobek Miejski może sprawować opiekę nad dziećmi spoza terenu Lubawy. W nowej placówce żłobka od 1 września 2024 r. funkcjonują 3 grupy w tym dwie po 23 dzieci i jedna licząca 24 wychowanków.

Opieka w Żłobku

Dzieci uczęszczające do Akademii Maluszka w roku 2024 r.

Od 1. stycznia do 31. sierpnia uczęszczało 60 dzieci w wieku od 20 tygodnia życia do 3 lat, po 20 wychowanków w trzech oddziałach. Od 1. września do 31. grudnia uczęszczało 70 dzieci w wieku od 20. tygodnia życia do 3 lat. Najmłodsze dzieci przyjęte do Żłobka były w wieku 9 miesięcy, a najstarsze w wieku 2 lat i 2 msc. Na dzień 31.12.2024 r. w Żłobku przebywało: 36 dzieci w wieku od 1 do 2 lat i 34 dzieci w wieku od 2 do 3 lat. Do Żłobka nie uczęszczają dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagające szczególnej opieki.

Bezpieczeństwo w Żłobku to priorytet na każdym kroku, który dba o bezpieczeństwo dzieci na wielu poziomach, ściśle przestrzegając Polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem. Kluczowe obszary to bezpieczne przyprowadzanie i odbieranie dzieci, opieka podczas zabawy, spacerów i wycieczek oraz szybkie reagowanie na potencjalne zagrożenia. Personel jest przeszkolony z zakresu BHP, PPOŻ i pierwszej pomocy przedmedycznej.

Placówka jest wyposażona w system monitoringu (12 kamer, w tym przy wejściu). Drzwi do sal i szatni pozostają zamknięte, a dostęp do budynku kontroluje domofon. Działania te tworzą przestrzeń, w której dzieci czują się bezpiecznie i komfortowo każdego dnia.

Finansowania działalności Żłobka: całkowity koszt funkcjonowania Żłobka w 2024 roku wyniósł 1 608 139, 61 zł. W placówce zrealizowano dochody wynikające z wpłat od rodziców i odsetek bankowych w kwocie 612 107,38 zł, które stanowią 38 % wydatków na Żłobek.

Opieka nad dzieckiem w Żłobku jest odpłatna i obejmuje miesięczną opłatę stałą za pobyt dziecka w placówce oraz opłatę za wyżywienie. Wysokość opłaty stałej ustala Rada Miasta Lubawa w drodze odrębnej uchwały. Natomiast wysokość opłaty za wyżywienie uzależniona

jest od złożonych ofert w ramach Regulaminu udzielania zamówień publicznych. Dyrektor Żłobka zawiera umowę z firmą cateringową, która zaoferowała niższą cenę za wykonanie usługi będącej przedmiotem zamówienia z uwzględnieniem szczegółowego opisu produktów służących do wykonania posiłków i warunków określających ich realizację. Opłatę za pobyt oraz wyżywienie dzieci korzystających z opieki żłobkowej wnoszą rodzice na podstawie zawartej umowy cywilno - prawnej. W przypadku zgłoszonej nieobecności dziecka w Żłobku rodzicom dziecka przysługuje zwrot opłaty za wyżywienie dziennej stawki kosztów wyżywienia, natomiast opłata stała nie podlega zwrotowi.

Opłaty

Opłata stała w roku 2024 za pobyt dziecka w Żłobku na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 1 760 zł brutto. W dalszym ciągu utrzymano system zróżnicowanej odpłatności w Żłobku, uwzględniający korzystanie ze zniżek. Prawie wszyscy rodzice korzystają z przysługujących im zniżek: 52 rodziców korzysta z przysługującej posiadaczom Lubawskiej Karty Mieszkańca (zniżka 15 %), 18 rodziców korzysta z przysługującej posiadaczom Karty Przyjaciela Lubawy (10 % zniżki). Ustawa z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowywaniu dziecka - „Aktywny Rodzic” (Dz.U. 2024 r. poz. 858) umożliwia korzystanie z jednego z trzech rodzajów wsparcia finansowego dla rodziców wychowujących dzieci do lat 3, tj. świadczenie aktywni rodzice w pracy, świadczenie aktywnie w domu oraz świadczenie aktywnie w żłobku. Każdy rodzic może skorzystać z dofinansowania opłaty stałej za pobyt dziecka w żłobku.

Opłata za wyżywienie dziecka w roku 2024 wynosiła 15,94 zł. Dostawcą posiłków od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. była Firma SMAKPOL - CATERING SP. z o. o. z Elbląga.

Zatrudnienie

Personel Żłobka tworzą pracownicy administracyjni oraz personel pomocniczy, który zapewnia sprawne funkcjonowanie placówki. Wszyscy pracownicy są zaangażowani i skoncentrowani na działaniach związanych z rozwojem dzieci, budowaniem zaufania wśród rodziców oraz tworzeniem przyjaznej atmosfery w placówce. W Żłobku zatrudnionych jest 19 pracowników na 16,5 etatu: opiekunowie - 9 etatów, pokojowe/młodszy opiekunowie - 5 etatów (w tym 1 etat urlop macierzyński i rodzicielski, 1 urlop wychowawczy), kucharz 1 etat, administracja - dyrektor - 1 etat, 0,25 etatu - intendent, konserwator – 0,25 etatu. Aktualnie zatrudnionych jest 2 pracowników na zastępstwo. Od 1 września 2024 r. jest zatrudniona pielęgniarka pracująca na umowę zlecenie.

Szkolenia

W ciągu ostatniego roku kadra Żłobka aktywnie uczestniczyła w 35 różnych formach szkoleń, takich jak: warsztaty, konferencje i webinary, stale podnosząc swoje kwalifikacje. Wszyscy pracownicy wraz z dyrektorem placówki, ukończyli szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych w żłobkach oraz kurs udzielania pierwszej pomocy medycznej. Regularnie organizowane są także szkolenia BHP i PPOŻ, zapewniające bezpieczeństwo dzieci i personelu. Celem szkoleń jest nieustanny rozwój kompetencji, podnoszenie jakości opieki nad dziećmi oraz budowanie bezpiecznego, profesjonalnego środowiska wspierającego wszechstronny rozwój wychowanków.

Działania żłobka

W zakresie swojej działalności Żłobek Miejski współpracuje zarówno z instytucjami publicznymi, jak i prywatnymi. Należą do nich: Przedszkole Miejskie, Szkoła Podstawowa im. M. Kopernika, Miejski Ośrodek Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Środowiskowy Dom Samopomocy, Miejski Ośrodek Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Iławie, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie, Ochotnicza Straż Pożarna, Miejski Ośrodek Zdrowia, drukarnia RAMPI w Iławie, współpraca z Marią Tomaszewską autorką EDMUZ - Edukacji Muzycznej, współpraca z Fundacją Dajemy Dzieciom siłę, z Sądem Rejonowym w Iławie III Wydział Rodziny i Nieletnich, ze Schroniskiem dla bezdomnych zwierząt "PODAJ ŁAPĘ" w Tatarach i inne.

Działania promocyjne Żłobka: Działania promocyjne Żłobka mają kluczowe znaczenie w budowaniu pozytywnego wizerunku oraz wzbudzania zainteresowania wśród nowych rodzin. Oto przykład kompleksowych działań promocyjnych:

Regularna aktywność w mediach społecznościowych poprzez: publikowanie atrakcyjnych treści na profilach Żłobka w mediach społecznościowych (zdjęcia z codziennej działalności, porady dla rodziców, informacje o wydarzeniach), aby budować społeczność i zachęcać do interakcji.

Prowadzenie strony internetowej Żłobka oraz Biuletynu Informacji Publicznej.

Współpraca z mediami lokalnymi - przekazywanie informacji dotyczących działalności Żłobka np.: miesięcznik – „Samorządowa Lubawa”,

Współpraca z działem promocji miasta.

Stworzenie i dystrybucja atrakcyjnych ulotek, broszur oraz plakatów w miejscach często odwiedzanych przez rodziców,

Prowadzenie kroniki Żłobka „Akademia Maluszka”,

- Działanie promocyjne w przestrzeni lokalnej poprzez ekspozycję baneru informacyjnego itp.
Projekty realizowane przez Żłobek w roku 2024:

Projekt Charytatywno - Ekologiczny pt.: „Nakrętki Zbieramy - Ksaweremu Pomagamy” oraz „Nakrętki Zbieramy - Zuzi pomagamy” - adresowany był do opiekunów/pracowników Żłobka Miejskiego, Rodziców dzieci uczęszczających do placówki Akademia Maluszka oraz do wszystkich osób wyrażających gotowość i chęć niesienia pomocy w formie zbierania plastikowych nakrętek.

- Realizacja projektu: „Segregacja fajna sprawa, jest nauka, jest zabawa” - stworzenie ekologicznego kącika do interaktywnej nauki segregacji śmieci. Organizacja zabaw edukacyjnych, podczas których dzieci poznawały kolory pojemników do segregacji odpadów i samodzielnie wrzucały papier, plastik i szkło do odpowiednich koszy.

- Udział w Projekcie „Dobry Sąsiad” skierowanym do placówek oświatowo - wychowawczych, zainicjowanym przez firmę IKEA Industry Lubawa.

Kontynuacja Projektu czytelniczego „Akademia Maluszka wśród książek - Czytanie na dywanie” - Program skierowany jest do dzieci uczęszczających do Żłobka Miejskiego, ich rodziców i opiekunów.

- Udział w ogólnopolskim projekcie pt. „Z Kicią Kocią maluchy zmieniają się w zuchy”. Celem projektu jest propagowanie czytelnictwa wśród najmłodszych, łagodna adaptacja

do warunków żłobkowych poprzez utożsamianie się z bohaterami książkowymi oraz rozwijanie potencjału poznawczego dzieci.

- Współudział w 33. Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - Organizacja kącika zabaw dla dzieci podczas trwania finału.

Nadrzędnym celem funkcjonowania Żłobka Miejskiego Akademia Maluszka jest skuteczna realizacja zadań opiekuńczo - wychowawczych i edukacyjnych, co oznacza świadczenie najwyższej jakości usług, które uwzględniają oczekiwania i wymagania rodziców i dzieci oraz innych klientów Żłobka, a także ciągłe doskonalenie i aktywne włączanie się w działania sprzyjające rozwojowi placówki, zmierzające do stałego podnoszenia poziomu jakości pracy. Opieka, wychowanie i edukacja małych dzieci wymaga kierowania się mądrością i życzliwym podejściem do dziecka. Realizacja codziennego harmonogramu dnia oraz propozycje zabaw i zajęć edukacyjnych mają zachęcać do aktywności i wzbudzać ciekawość dzieci. Oferta spędzania czasu w Żłobku jest atrakcyjna zarówno poznawczo, jak i emocjonalnie. Opiekunowie starają się, aby dziecięca radość pokonała tęsknotę za domem i bliskimi. Dążymy do rozwijania wrodzonych możliwości i zdolności naszych wychowanków. W toku wychowawczej i edukacyjnej działalności wydobywamy z naszych podopiecznych to, co najlepsze i najbardziej cenne, aby kolejny etap edukacji przedszkolnej był wspaniałą przygodą w poznawaniu dziecięcego świata, na miarę indywidualnych możliwości każdego dziecka. Dane znajdujące się w raporcie zawierają informacje ogólne, natomiast szczegółowa analiza znajduje się w Sprawozdaniu z działalności Żłobka Miejskiego w Lubawie „Akademia Maluszka” za rok 2024.

15.3. Karty lojalnościowe

Tak, jak w poprzednich latach, mieszkańcy mogli korzystać z 3 kart lojalnościowych: Miejskiej Karty Dużej Rodziny, Lubawskiej Karty Seniora oraz Lubawskiej Karty Mieszkańca.

W 2024 r. wydano nowe karty w ilości:

- Lubawska Karta Dużej Rodziny - 15 rodzin,
- Lubawska Karta Seniora – 173,
- Lubawska Karta Mieszkańca – 689.

W roku 2020 Rada Miasta Lubawa podjęła uchwałę o przyjęciu programu „Karta Przyjaciela Lubawy”. Program skierowany jest do pełnoletnich osób nie zameldowanych na terenie miasta, które spełniają jeden z poniższych warunków:

- dana osoba jest zatrudniona na umowę o pracę w jednym z zakładów, którego siedziba znajduje się w granicach administracyjnych Lubawy, w takim wypadku Kartę otrzymuje również współmałżonek oraz dzieci,
- dziecko uczęszcza do placówki oświatowej, dla której organem założycielskim jest Rada Miasta Lubawa lub Żłobka Miejskiego „Akademia Maluszka” w Lubawie. W 2024 r. wydano takich 106 kart.

15.4. Ogólnopolska i Warmińsko - Mazurska Karta Seniora

Tak, jak w poprzednich latach, mieszkańcy miasta Lubawa powyżej 60 roku życia mogli korzystać z Ogólnopolskiej Karty Seniora, którą wydaje Urząd Miasta Lubawa w porozumieniu ze Stowarzyszeniem MANKO z Krakowa. W 2024 r. wydano 43 takich kart. Pośredniczymy

także w przekazywaniu wniosków do Urzędu Marszałkowskiego w celu wyrobienia Warmińsko - Mazurskiej Karty Seniora. W roku 2024 r. złożonych zostało 12 wniosków.

15.5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W 2024 r. obowiązywał roczny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi zapisany w Uchwale Nr XLI/523/2023 z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia programu współpracy miasta Lubawa na 2024 rok z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. z 2023 r., poz. 6487).

W 2024 roku Gmina Miejska Lubawa zleciła organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych zgodnie z priorytetami wyznaczonymi w § 7 Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2024 oraz na zadania mieszczące się w sferach określonych w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Były to konkursy ofert w następujących obszarach tematycznych z zakresu:

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej na realizację 11 zadań publicznych,
- edukacji, nauki i wychowania na realizację 1 zadania,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym na realizację 9 zadań publicznych,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego na realizację 2 zadań.
- ratownictwa i ochrony ludności na realizację 1 zadania.
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej na realizację 1 zadania.
- na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym na realizację 1 zadania.

Jednego zadania z przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym pn. „Organizacja pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć profilaktycznych w dziedzinie edukacji muzycznej dla dzieci i młodzieży na terenie miasta Lubawa w roku 2024” oraz zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego pn. „Wspieranie edukacji muzycznej mieszkańców miasta Lubawa” nie udało się zrealizować, ponieważ nie wpłynęła żadna oferta w odpowiedzi na ogłoszony otwarty konkurs ofert.

Na realizację wyżej wymienionych zadań publicznych w 2024 r. podpisano 32 umowy. Gmina Miejska Lubawa udzieliła dotacji w łącznej kwocie 524 072 zł. W otwartych konkursach ofert uczestniczyło 17 organizacji pozarządowych.

15.6. Programy profilaktyczne

Gmina Miejska Lubawa w roku 2024 realizowała Miejski Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lubawa na 2024. W ramach Programu, tak jak w latach poprzednich, funkcjonował Miejski Punkt Pomocy Rodzinie, który swoją siedzibę od października 2020 r. ma na terenie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej przy ul. Biskupów Chełmińskich 1. Dzięki działalności Punktu mieszkańcy mogli korzystać ze wsparcia specjalisty terapii uzależnień, pedagoga, psychologa oraz radcy prawnego. Swoją działalność kontynuował Punkt Konsultacyjny MONAR. W sumie w ciągu całego roku udzielono 563 porad. Również kontynuowane były spotkania grupy edukacyjno - terapeutycznej dla osób uzależnionych. W roku 2024 odbyły się 43 spotkania, w których uczestniczyło od 8-10 osób. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu,

prowadzone były przez specjalistę terapii uzależnień. W 2024 kontynuowano działania grupy terapeutycznej DDA i dla współuzależnionych. Spotkania odbywały się dwa razy w miesiącu i uczestniczyło w nich w sumie około 10 osób.

Na terenie LCAS dwa razy w tygodniu kontynuowała swoje spotkania grupa AA Quo Vadis (ok. 15 osób). Udzielano wsparcia przy organizacji mitingów otwartych i mitingu rocznicowego. Ze środków w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki finansowane były organizowane z inicjatywy LCAS:

- spotkania psychoedukacyjne oraz promocji zdrowia psychicznego z psychologiem pn. „Spotkania przy kawie”, odbyło się 10 spotkań, na które przychodziło około 30 osób.
- 20 warsztatów edukacyjno - profilaktycznych dla dzieci, jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego. Warsztaty mają na celu wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie poprawnych relacji społecznych, naukę nowych umiejętności oraz spędzanie czasu wolnego bez używek i czynników uzależniających.

Od października 2024 r. finansowane są zajęcia w ramach alternatywnych form spędzania czasu wolnego z prowadzenia chóru dziecięcego przy Miejskim Ośrodku Kultury. Zajęcia odbywają się w soboty.

We wrześniu 2024 r. w Kinie Pokój odbyło się spotkanie edukacyjno - profilaktyczne z Michałem Koterskim. Na udział w wydarzeniu zostali zaproszeni uczniowie szkół, a także chętni mieszkańcy miasta.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy współpracy z Komisariatem Policji w Lubawie przeprowadziła 15 kwietnia 2024 r. Światowy Dzień Trzeźwości. W ramach akcji przebadano 80 kierowców, wręczano ulotki informacyjne oraz breloki z hasłem: „Prowadzę - jestem trzeźwy”.

Gmina Miejska Lubawa włączyła się do udziału w Ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz profilaktyki FASD - rozpowszechniano plakaty i informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta.

Wspierano działalność wolontariatu, finansowano zakup nagród w konkursach dotyczących promocji zdrowego stylu życia, kształtowania postaw, kampanii „Biała wstążka” pn.: „Słowa też ranią – STOP HEJTOWI” oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym. W drodze ogłoszonych konkursów ofert zrealizowano zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Na zajęcia sportowe i muzyczne z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży oraz propagowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym przekazana została dotacja w wysokości 114 972,00 zł.

W czerwcu zorganizowano Letni Rodzinny piknik profilaktyczny, którego celem była integracja rodzin oraz promowanie zdrowego stylu życia. Było to podsumowanie działań w ramach Dni Rodziny. Współpracując z lubawskimi placówkami oświatowymi ze środków w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki, RPA i PN finansowano zakup nagród dla uczniów lubawskich szkół za udział w konkursach promujących zdrowy styl życia ze szczególnym uwzględnieniem zdrowia psychicznego. W szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Lubawie zrealizowano rekomendowany program profilaktyczny DEBATA. Udział wzięło łącznie 66 uczniów klas VIII. Podczas Dni Lubawy wystawione zostało stoisko profilaktyczne, na którym udzielano informacji, gdzie na terenie miasta można uzyskać wsparcie specjalistyczne, rozpowszechniano materiały edukacyjno - informacyjne dotyczące problemów uzależnień i przemocy.

W ramach podnoszenia kompetencji członków MKRPA odbyło się stacjonarne szkolenie na temat: „Kompleksowe podejście do profilaktyki alkoholowej w środowisku lokalnym. Zadania i zakres działania komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Przewodnicząca MKRPA wzięła udział w konferencji pn.: „Od interwencji do skutecznej pomocy” w Warszawie.

Koszt realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lubawa na 2024 r. wyniósł 432 090,31 zł.

16. Lubawski Budżet Obywatelski

Lubawski Budżet Obywatelski w roku 2024 dotyczył realizacji zadania zgłoszonego i wybranego przez mieszkańców w głosowaniu przeprowadzonym w ramach konsultacji społecznych w roku 2023. Realizacja projektu „Modernizacja placu zabaw na terenie rekreacyjnym Przedszkola Miejskiego w Lubawie” zakończyła się 23. grudnia ubiegłego roku. Wykonawcą była firma SIMBA GROUP Sp. z o.o. z Lublina, a całkowity koszt inwestycji wyniósł około 240 tysięcy złotych. W ramach zadania przeprowadzono modernizację placu zabaw na terenie rekreacyjnym Przedszkola Miejskiego przy ul. Rzepnikowskiego 9. Zdemontowano istniejące urządzenia zabawowe i zamontowano nowe oraz wykonano rekultywację trawnika we wskazanych przestrzeniach (zgodnie z dokumentacją projektową). W ramach prac zamontowano: modułowe zestawy zabawowe i zjazd linowy - 4 kpl., pojedyncze urządzenia zabawowe: 18 szt., tablica 1 szt.

Projekt przyjęty do realizacji w ramach Lubawskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2025 przewiduje budowę pola do minigolfa wraz z zagospodarowaniem terenu.

Burmistrz Miasta

/-/ Maciej Radtke